

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ZMIANA MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY DŁUGOSIODŁO
(tekstowa)

Długosiodło, 2020 r.

OPRACOWANIE

PHU MAXI Usługi Urbanistyczne
ul. Władysława IV 14, 86-300 Grudziądz
pracownia w Warszawie

ZESPÓŁ AUTORSKI

mgr inż. Hanna Czajkowska
członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie, nr 385

inż. Aleksandra Sikora

inż. Mateusz Olender

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA.....	4
CEL I ZAKRES OPRACOWANIA.....	4
METODYKA I MATERIAŁY WYJŚCIOWE	6
1. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU I JEGO POWIĄZAŃ Z INNymi DOKUMENTAMI	8
1.1. ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU	8
1.2. GŁÓWNE CELE PROJEKTU PLANU ORAZ CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ	8
2. CHARAKTERYSTYKA, ANALIZY I OCENY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA	10
2.1. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	10
2.1.1. Uwarunkowania geologiczne i ukształtowanie terenu	10
2.1.1. Surowce mineralne	12
2.1.3. Warunki inżynierijno-geologiczne	12
2.1.4. Wody podziemne	13
2.1.5. Wody powierzchniowe	15
2.1.6. Klimat	16
2.1.7. Uwarunkowania glebowe	18
2.1.8. Charakterystyka powiązań przyrodniczych	19
2.2. CHARAKTERYSTYKA STANU OCHRONY	28
2.2.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	28
2.2.2. Obiekty i obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków	31
2.3. SOZOLOGIA – STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO, JEGO ZAGROŻENIA I IDENTYFIKACJA POTENCJALNYCH ŹRÓDEŁ ZAGROŻENIA.....	32
2.3.1. Stan środowiska – ocena jakości środowiska.....	32
2.3.2. Potencjalne zagrożenia środowiska przyrodniczego.....	36
2.4. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY PLANU MIEJSCOWEGO	40
3. CHARAKTERYSTYKA, ANALIZA I OCENA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	42
3.1. USTALENIA PROJEKTU ZMIANY PLANU I ICH PRZEWIDYWANY WPŁYW NA ŚRODOWISKO	42
3.2. WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU NA USTAWOWE FORMY OCHRONY PRZYRODY	47
3.3. KOMPLEKSOWA OCENA WPŁYWU NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY PLANU W UJĘCIU SCENARIUSZOWYM	49
4. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	51
ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ZAWARTYCH W DOKUMENCIE MAJĄCE NA UWADZE CEL I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU	51
5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEGO PRZEPROWADZANIA	51
6. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE	52
7. STRESZCZENIE PROGNY W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	52

WPROWADZENIE

Przedmiotem niniejszej analizy jest prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło.

PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA

Podstawą prawną wykonania prognozy oddziaływania na środowisko jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293). Zakres merytoryczny prognozy określa art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.).

CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Celem przedmiotowego opracowania jest określenie potencjalnych skutków realizacji ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz wskazanie rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.), niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f. oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy;
- g. datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a. rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b. biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań

alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres terytorialny opracowania określa uchwała Nr VIII/83/2019 Rady Gminy Długosiodło z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło.

Należy pamiętać, że ze względu na zakres zmiany planu stanowiący zmianę zapisów § 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3, § 26 ust. 11 pkt 3 oraz wykreślenie się § 33 ust. 6 pkt 1 w obowiązującym planie (uchwała Nr XX/134/2004 Rady Gminy Długosiodło z dnia 5 listopada 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 316, poz. 10432 z dnia 24 grudnia 2004 r.), zobrazowanie oddziaływania obejmuje jedynie analizę w zakresie wprowadzanych zmian. Ze względu na ich znikome znaczenie (BRAK ZNACZENIA) wprowadzanych zmian dla środowiska, które wpisuje się w oddziaływanie środowiskowe ocenione przy prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej do obowiązującego planu miejscowego, należy uznać, że załącznik graficzny do niniejszej prognozy nie miałby sensu, podobnie jak zmiana planu miejscowego, która także nie posiada rysunku planu (ustaleń planu w formie graficznej).

Zmiany wskazanych zapisów mpzp dotyczą zmian jakościowych – zmiany minimalnej szerokości dróg zapewniających dojazd do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej centralnej części wsi Długosiodło, terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, terenów rekreacji indywidualnej, terenów zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, wynoszącej 6 m oraz wykreślenie zapisu zakaz lokalizacji obiektów z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w odległości do 50 m od granicy obszaru cmentarzy. Nie dotyczą zmiany przeznaczenia terenu lub intensywności zabudowy, czy powierzchni biologicznie czynnej, mających obok przeznaczenia terenu największy wpływ na oddziaływanie na środowisko.

METODYKA I MATERIAŁY WYJŚCIOWE

Podstawą do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło.

Część prognozy – opisowa – jest wynikiem analiz i ocen potencjalnych skutków jakie mogłyby spowodować realizacja projektu planu miejscowego w stosunku do:

- 1) studium obecnie obowiązującego;
- 2) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obecnie obowiązującego;
- 3) obecnego stanu środowiska gminy.

Szczegółowe oceny dotyczyły przede wszystkim zagadnień z zakresu stanu i funkcjonowania środowiska, jego zagrożeń, odporności i zdolności do regeneracji, rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie zmiany planu miejscowego, zagrożeń środowiska oraz możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Podstawowymi materiałami źródłowymi do opracowania prognozy były:

- projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło;
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Długosiodło;
- dane Państwowego Instytutu Geologicznego:
<http://www.pgi.gov.pl/pl/geologiczne-bazy-danych.html>;
- dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie;
- dane GUS;
- Kondracki J.: Geografia fizyczna Polski, PWN 2000;
- Matuszkiewicz J.: Potencjalna roślinność naturalna i geobotaniczna regionalizacja Polski, 2008;
- Wysocki C., Sikorski P.: Fitosocjologia stosowana w ochronie i kształtowaniu krajobrazu. Wyd. SGGW 2009;

oraz następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161);
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r. poz. 6 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293);
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282);
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118, poz. 1233);
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1923);

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).

1. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU I JEGO POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło, zwany dalej „projektem zmiany planu”, jest sporządzany w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293.), zaś jego zawartość obejmuje zmiany zapisów obowiązującego planu miejscowego tj. § 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3, § 26 ust. 11 pkt 3 oraz wykreślenie się § 33 ust. 6 pkt 1 w obowiązującym planie (uchwała Nr XX/134/2004 Rady Gminy Długosiodło z dnia 5 listopada 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 316, poz. 10432 z dnia 24 grudnia 2004 r.).

Pozostałe ustalenia uchwały Nr XX/134/2004 Rady Gminy Długosiodło z dnia 5 listopada 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 316, poz. 10432 z dnia 24 grudnia 2004 r.) pozostają bez zmian.

Treść dokumentu przedłożonego do oceny składa się więc tylko z części tekstowej.

1.2. GŁÓWNE CELE PROJEKTU PLANU ORAZ CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Jak stanowi art. 14 ust 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293), podstawowym celem projektu planu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Plan jest aktem prawa miejscowego (art. 14 pkt 8) i jest sporządzany obowiązkowo, jeśli wymagają tego przepisy odrębne (art. 14 pkt 7). Uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia planu podejmuje rada gminy (art. 14 pkt 1), z wyjątkiem terenów zamkniętych (art. 14 pkt 6). Rada gminy podejmuje uchwałę z własnej inicjatywy lub na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (art. 14 pkt 4).

Ponadto przed podjęciem uchwały wójt, burmistrz albo prezydent miasta wykonuje analizy dotyczące zasadności przystąpienia do sporządzenia planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami studium, przygotowuje materiały geodezyjne do opracowania planu oraz ustala niezbędny zakres prac planistycznych (art. 14 pkt 5).

Niniejsza zmiana planu obejmuje zmianę aktualnych **zapisów** dla terenów umieszczonych przy terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej centralnej części wsi Długosiodło (MNC), terenach zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MNU), terenach zabudowy rekreacji indywidualnej (ML), terenach zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej (RM) **w brzmieniu:** „minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: a) 6,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi do 100,0 m, b) 10,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi powyżej 100,0 m, (§ 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3, § 26 ust. 11 pkt 3) na nowe brzmienie: „minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6 m.”.

Ponadto zmiana planu polega na **wykreśleniu** § 33 ust. 6 pkt 1 widniejącym przy ustaleniach dla terenów cmentarzy terenach w aktualnym brzmieniu: „zakaz lokalizacji obiektów z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w odległości do 50 m od granicy obszaru”.

Z uwagi na fakt, iż ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych (art. 9 pkt 4), projekt planu uwzględnia zapisy zawarte w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło, zatwierdzonego uchwałą Rady Gminy Długosiodło Nr XXVIII/326/2018 z dnia 22 marca 2018 r.

Jak stanowi art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293), studium nie jest aktem prawa miejscowego. Celem tego dokumentu jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Kierunki rozwoju gminy Długosiodło wskazane w studium, stanowią wytyczne koordynacyjne dla prowadzenia dalszych prac, w szczególności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt zmiany planu powstał w oparciu o dokumenty strategiczne i planistyczne szczebla:

- 1) Krajowego:
 - a. Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
 - b. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
 - c. Długookresowa strategia rozwoju kraju. Polska 20030 Trzecia fala nowoczesności;
 - d. Strategia rozwoju Polski Centralnej do roku 2020 z perspektywą 2030.

2) wojewódzkiego:

- a. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego;
- b. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030;
- c. Program ochrony środowiska Województwa Mazowieckiego do 2022 r.;
- d. Plan Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego do 2022 r.

3) lokalnego:

- a. Program ochrony środowiska dla gminy Długosiodło na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r.;
- b. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Długosiodło;
- c. opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło;
- d. i inne niewymienione, w tym plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000.

2. CHARAKTERYSTYKA, ANALIZY I OCENY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

2.1. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

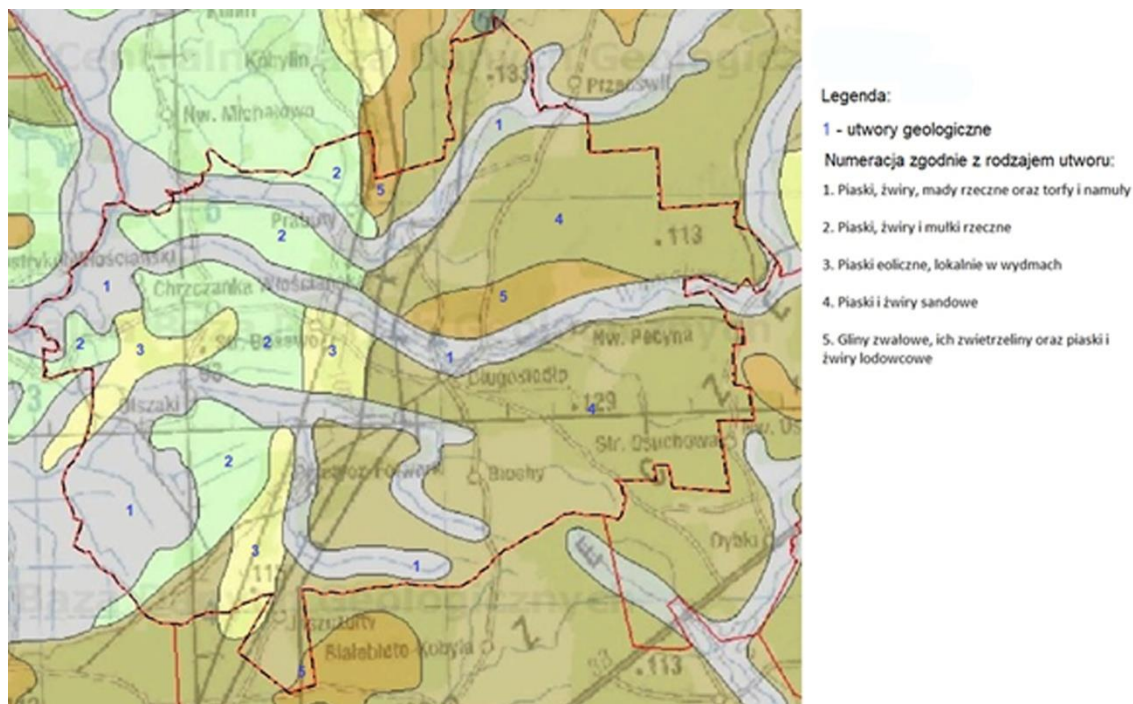
2.1.1. Uwarunkowania geologiczne i ukształtowanie terenu

Zgodnie z fizyczno-geograficznym podziałem Kondrackiego gmina Długosiodło leży na granicy dwóch mezoregionów: Dolina Dolnej Narwi i Międzyrzecze Łomżyńskie; do makroregionu Nizina Północnomazowiecka. Mezoregion Dolina Dolnej Narwi stanowi wąskie (1,5 – 7 km), meandrujące pasmo doliny dolnej Narwi o orientacji północny wschód — południowy zachód. Obejmuje on zachodnią część gminy Długosiodło. Dolina w obrębie mezoregionu ciągnie się na długości ok. 210 km od ujścia Biebrzy do połączenie z Bugiem w okolicy Sierocka. Region obejmuje dwa główne tarasy: szeroki zalewowy taras łąkowy i zalesiony taras piaszczysty. Mezoregion Międzyrzecze Łomżyńskie rozciąga się między dolinami rzek Narew i Bug. Obejmuje środkową i wschodnią część gminy (na wschód od miejscowości Chrzczanka Włościańska). Jest to wysoczyzna wzniesiona na wysokość 100 – 120 m n.p.m. Południowa i wschodnia część zajęta jest przez Puszcę Białą i Czerwony Bór, w którym znajduje się najwyższy punkt międzyrzecza osiągający 225 m n.p.m.

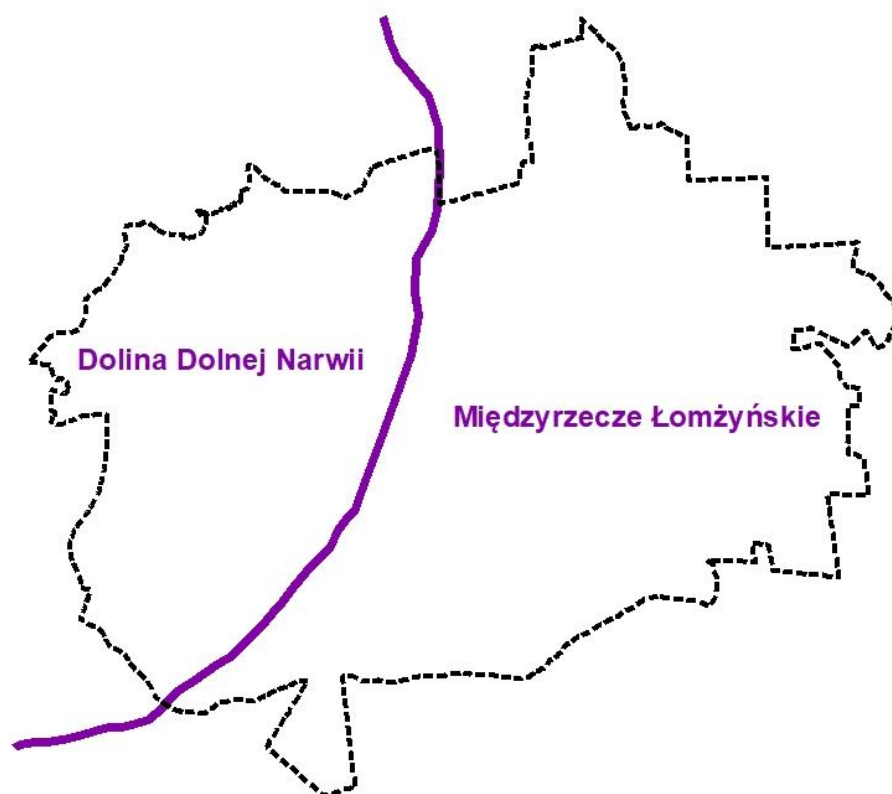
W budowie geologicznej gminy wyraźnie zaznacza się wpływ zlodowacenia Środkowopolskiego i Północnopolskiego (Rycina 2). Efektem zlodowaceń są utwory takie jak: piaski, żwiry, gliny zwałowe itp. Utwory znajdujące się w przypowierzchniowej warstwie zmieniają się zgodnie z przebiegiem granicy mezoregionów Dolina Dolnej Narwi i Międzyrzecze Łomżyńskie. We wschodniej części gminy można wyodrębnić utwory takiej jak piaski, żwiry, mułki rzeczne, mady, torfy i namuły, w zachodniej natomiast głównie piaski i żwiry sandrowe. Są one także wynikiem akumulacji rzecznej.

Obszar opracowania należy do mezoregionu Międzyrzecza Łomżyńskiego. Utwory powierzchniowe występujące na tym terenie to w większości piaski, żwiry, mady rzeczne

oraz torfy i namuły oraz na mniejszym fragmencie w północnej części piaski i żwiry sandrowe.

Rycina 1. Utwory powierzchniowe gminy Długosiodło (źródło: opracowanie na podstawie <https://geolog.pgi.gov.pl/>)

Rycina 2. Mezoregiony zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Kondrackiego (źródło: opracowanie na podstawie <https://geolog.pgi.gov.pl/>)

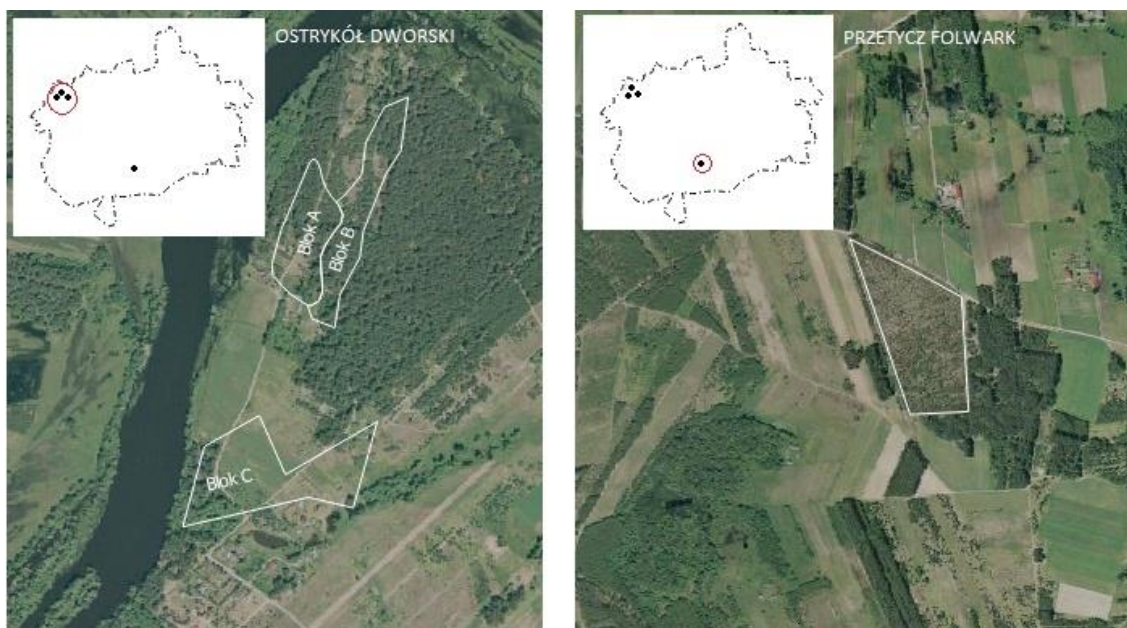
2.1.1. Surowce mineralne

W gminie Długosiodło zostały udokumentowane dwa złoża kruszyw naturalnych: piasku i piasku ze żwirem (Rycina 4). Zajmują one niewielką powierzchnię 13,9 ha, co stanowi zaledwie 0,08% powierzchni całej gminy. Złoża te nie są eksploatowane, a tym samym nie zostały tam utworzone obszary i tereny górnicze. W poniższej tabeli (Tabela 1) zawarte zostały podstawowe dane dotyczące złóż, włącznie z przyszłym kierunkiem ich rekultywacji.

Tabela 1. Złoża surowców naturalnych na terenie gminy Długosiodło

Nr rejestru	Nazwa	Stan zagospodarowania	Kopaliny wg NKZ	Złoże kopaliny	Kopalina	Pow. Złoża [ha]	Miąższość złoża średnia	Kierunek rekultywacji
KN 7005	Ostrykół Dworski	rozpoznane wstępnie	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	pospolitej	piasek ze żwirem	8,1	3,2	leśny
KN 18220*	Przetycz Folwark	rozpoznane szczegółowo	złoża piasków budowlanych	pospolitej	piasek	5,8	7,3	rolniczo-wodny

*złoże nie ujęte w Bilansie Zasobów Złóż Kopalin w Polsce w stanu na 31 XII 2015 r. (źródło: <http://igs.pgi.gov.pl/>)

Rycina 3. Użytkowanie terenów złóż w gminie Długosiodło (źródło: opracowanie własne)

Na obszarze zmiany planu nie występują złoża surowców mineralnych.

2.1.3. Warunki inżynierjno-geologiczne

Budowa geologiczna, stosunki wodne oraz zachodzące na danym obszarze procesy geomorfologiczne są zasadniczymi elementami decydującymi o warunkach geotechnicznych terenu, zwłaszcza pod kątem rozwoju budownictwa. Warunki geologiczne dla posadowienia budynków na terenie gminy są dość zróżnicowane.

Do obszarów niekorzystnych do posadowienia budynków należą:

- tereny predysponowane do wystąpienia ruchów masowych – zjawisko to w skali gminy jest obarczone niewielkim stopniem prawdopodobieństwa ze względu na brak znaczących spadków terenów. Nie mniej jednak w ramach programu SOPO (System Ochrony Przeciwosuwiskowej) w gminie Długosiodło tereny te zostały wyznaczone w północnym i południowo-zachodnim krańcach gminy;
- doliny rzeczne (zwłaszcza Narwi);
- tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi;
- grunty organiczne;
- podmokłe obniżenia terenu.

Na obszarze opracowania warunki inżynieryjno-geologiczne mogą być zróżnicowane, w związku z jego położeniem na obszarach akumulacji rzecznej oraz w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych.

W związku z przedstawionymi powyżej warunkami inżynieryjno-geologicznymi należy brać pod uwagę wyższe koszty inwestycji na terenach o utrudnionych warunkach.

2.1.4. Wody podziemne

Większość gminy Długosiodło znajduje się w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 51. Południowe krańce przynależą jednak do JCWPd nr 54 i 55.

- JCWPd 51 (PLGW200051) – na obszarze całej jednostki występują dwa lub trzy poziomy wodonośne czwartorzędowe oraz jeden (lokalnie dwudzielny) poziom mioceni i jeden – oligoceni. Ponadto stwierdzono lokalnie wodonośne utwory kredowe. Poziomy mioceni i oligoceni zazwyczaj występują w bezpośredniej więzi hydraulicznej.
- JCWPd 54 (PLGW200054) – na obszarze całej jednostki występuje jeden bądź dwa a lokalnie nawet trzy poziomy wodonośne czwartorzędowe. Ponadto wykształcone są poziomy wodonośne o występowaniu lokalnym: mioceni, oligoceni i kredowy. Generalnie wszystkie wymienione poziomy nie są ze sobą w bezpośredniej więzi hydraulicznej.
- JCWPd 55 (PLGW200055) – na obszarze całej jednostki występuje jeden bądź dwa a lokalnie nawet trzy poziomy wodonośne czwartorzędowe. Ponadto wykształcone są poziomy wodonośne: mioceni, oligoceni oraz lokalnie kredowy. Generalnie wszystkie wymienione poziomy nie są ze sobą w bezpośredniej więzi hydraulicznej. Jedynie lokalnie poziom mioceni i oligoceni występują ze sobą w łączności hydraulicznej.

W obrębie JCWPd nr 51 i 54 wyodrębnia się trzy (nieudokumentowane) Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

- 215 – Subniecka warszawska. Nieudokumentowany zbiornik porowy z trzeciorzędu, o powierzchni ok. 51 000 km². Szacunkowe zasoby wynoszą ok. 250 tys. m³/d. Obejmuje całą gminę.
- 2151 – Subniecka warszawska (część centralna). Nieudokumentowany zbiornik porowy z trzeciorzędu, o powierzchni ok. 17 500 km². Szacunkowe zasoby wynoszą ok. 145 tys. m³/d. Obejmuje centralną i południową część gminy.

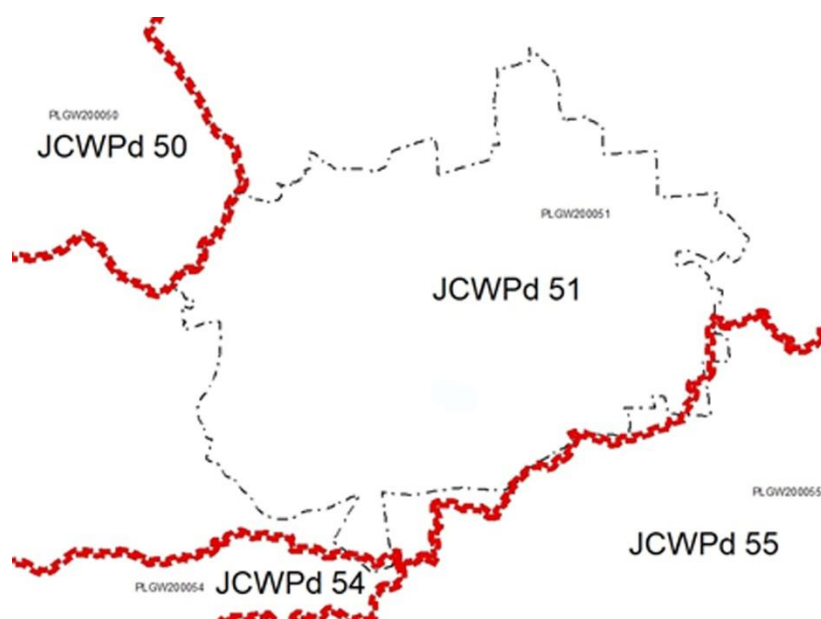
- 221 – Dolina kopalna Wyszków. Nieudokumentowany zbiornik porowy z czwartorzędu, o powierzchni ok. 590 km². Szacunkowe zasoby wynoszą ok. 80 tys. m³/d. Obejmuje wschodnią i południowo-wschodnią część gminy.

Gmina Długosiodło czerpie wodę z trzech ujęć, które pobierają wodę z utworów czwartorzędowych w miejscowościach:

- Długosiodło,
- Chrzczanka Włosciańska,
- Stare Bosewo.

Rycina 4. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (źródło: opracowanie własne)

Rycina 5. Jednolite Części Wód Podziemnych (źródło: opracowanie własne)

2.1.5. Wody powierzchniowe

Według podziału hydrograficznego Polski, gmina Długosiodło leży w zasięgu ośmiu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

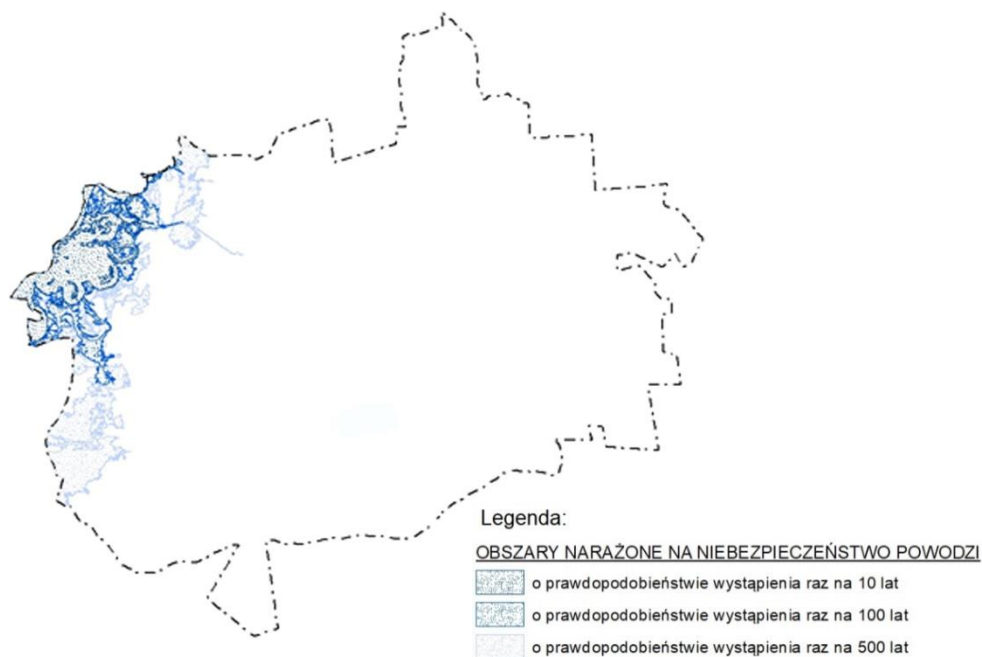
- JCWP RW20001926569 – Orz od dopływu z Wiśniewa do ujścia,
- JCWP RW2000172657129 – Ostrówek,
- JCWP RW200017265729 – Wymakracz,
- JCWP RW20002126599 – Narew od Rózu do zbiornika Dębe,
- JCWP RW200017265749 – Struga,
- JCWP RW2000172657529 – Kanał z Pulw,
- JCWP RW200017207149 – Prut,
- JCWP RW2000172667789 – Tuchelka.

Sieć hydrograficzna gminy jest dość bogata. Gmina jest pokryta regularną siecią rzek takich jak: Ostrówek, Wymakracz czy Struga oraz kanałów. Najważniejszym ciekim w tej części Mazowsza jest Narew, z którym Długosiodło graniczy od północno-zachodu. W krajobrazie bardzo mocno widoczna jest działalność tej rzeki i dawne ślady koryta.

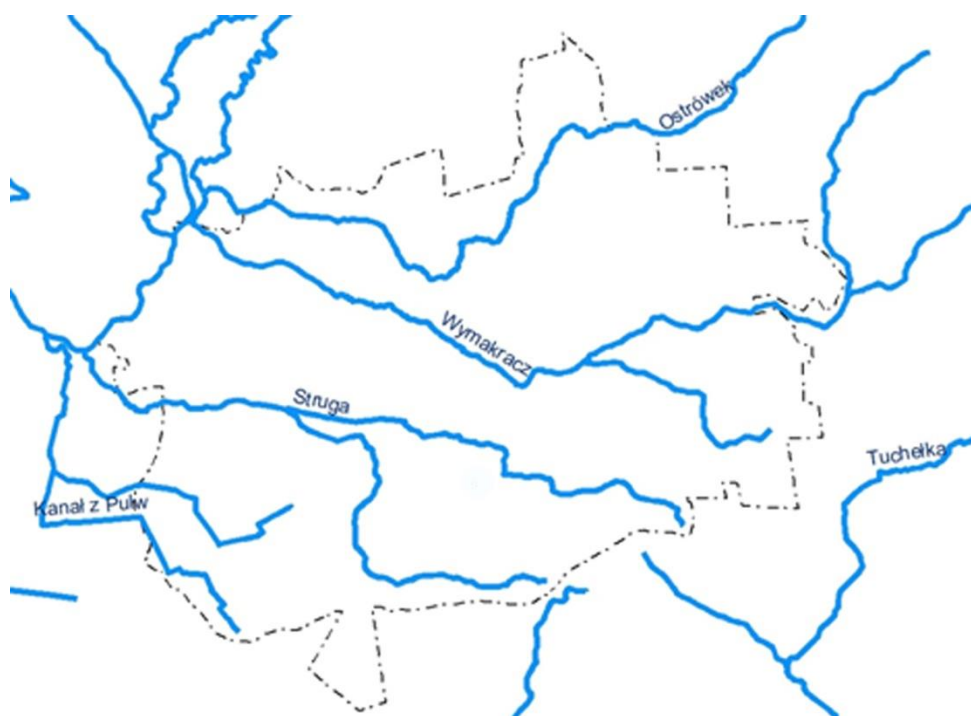
W gminie Długosiodło wyznaczone zostały:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q\ 0,2\%$),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($Q\ 1\%$),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($Q\ 10\%$).

Obszary zagrożone prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi występują w północno-zachodniej i zachodniej części gminy, w sąsiedztwie rzeki Narew (Rycina 7).

Rycina 6. Tereny zagrożone prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi (źródło: opracowanie własne)

Rycina 7. Jednolite Części Wód Powierzchniowych (źródło: opracowanie własne)

Najbliżej obszaru opracowania znajduje się JCWP RW200017265749 – Struga. Nie występują tu tereny zagrożone prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi.

2.1.6. Klimat

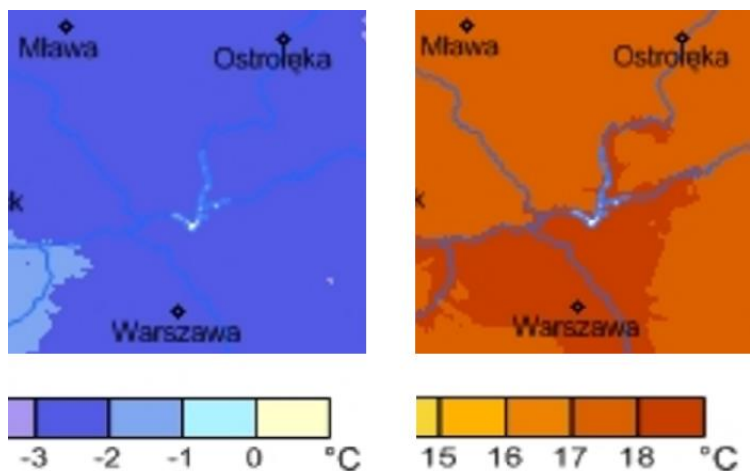
Zgodnie z podziałem klimatycznym A. Wosia gmina Długosiodło leży w XVIII Środkowomazowieckim regionie klimatycznym, który obejmuje swym zasięgiem środkową część Niziny Mazowieckiej, w tym Kotlinę Warszawską. Występuje tu stosunkowo duża liczba dni ciepłych (62 dni) i pochmurnych (41 dni), szczególnie z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, bez opadu. Do licznych należą także dni bardzo ciepłe, bez opadu – jest ich niemal 59 oraz dni z pogodą umiarkowanie ciepłą.

Warunki klimatyczne gminy są zbliżone do tych występujących na terenach sąsiednich. Jest to spowodowane stosunkowo małymi różnicami w rzeźbie terenu, które mają zasadniczy wpływ na kształtowanie się klimatu. Lokalne deniwelacje terenu i jego pokrycie objawiają się jednak w mikroklimacie gminy, ale w relatywnie niewielkim stopniu.

Średnie temperatury w styczniu to $-2^{\circ}\text{C}/-3^{\circ}\text{C}$, w lecie natomiast $17^{\circ}\text{C}/18^{\circ}\text{C}$. Oznacza to, że są to temperatury uśrednione dla kraju (Rycina 9).

Według Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW) średnia roczna temperatura w latach 1971-2000 r. w gminie wyniosła ok. $7,5^{\circ}\text{C}$ (Tabela 2). Najcieplejszymi miesiącami były lipiec i sierpień ze średnią temperaturą ok. 17°C , a najchłodniejszym styczeń z temperaturą -3°C . Średnia roczna temperatur minimalnych wyniosła -10°C . Najniższe temperatury odnotowano w styczniu, średnio -18°C .

Natomiast średnia roczna temperatur maksymalnych wyniosła 26°C. Najwyższe temperatury odnotowano w lipcu i sierpniu, średnio 31°C.

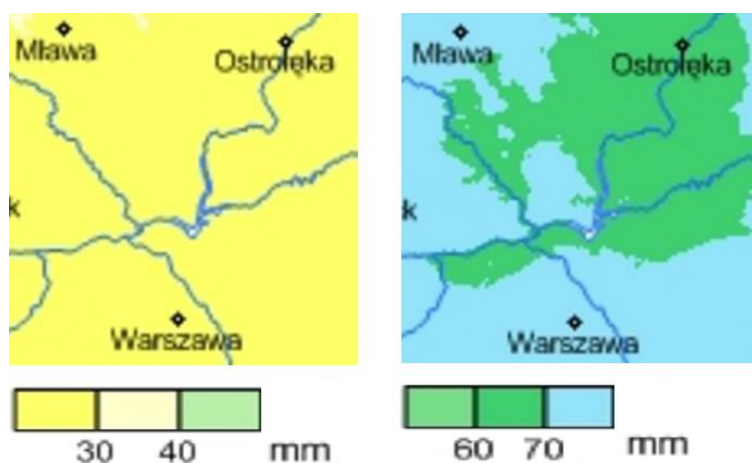
Rycina 8. Średnie temperatury styczniu i w lipcu w wieloletniu 1971- 2000 (źródło: <http://www.imgw.pl/>)

Tabela 2. Średnie temperatury z wielolecia 1971-2000

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatura	-3°C	-2°C	2°C	7°C	14°C	16°C	17°C	17°C	12°C	7°C	2°C	-1°C

(źródło: opracowanie własne na podstawie IMGW)

Opady na terenie gminy Długosiodło zaliczane są do jednych z niższych w skali kraju. W styczniu wynoszą one średnio 25 mm, w lipcu 65 mm (Rycina 10). Ich ilość jest charakterystyczna dla środkowej części kraju. Średnia roczna suma opadów w latach 1971-2000 wyniosła ok. 545 mm. Największe opady w wieloletniu przypadły na okres letni – czerwiec (ok. 75 mm) oraz lipiec i sierpień (65 mm) – Tabela 3.

Rycina 9. Średnie sumy opadów w styczniu i lipcu w wieloletniu 1971- 2000 (źródło: <http://www.imgw.pl/>)

Tabela 3. Średnie opady z wielolecia 1971-2000

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Opady (w mm)	25	25	30	35	55	75	65	65	55	45	35	35

(źródło: opracowanie własne na podstawie IMGW)

Wiatry na terenie gminy także są typowe do tych występujących na terenie całego kraju. Są to wiatry zachodnie, południowo-zachodnie (w miesiącach zimowych) oraz północno-zachodnie (w miesiącach letnich).

Usłonecznienie, czyli czas (podawany w godzinach) kiedy na powierzchnię ziemi padają promienie słoneczne jest bardzo zróżnicowany. W skali roku waha się od 25 h w grudniu do 230 h w lipcu i sierpniu (Tabela 4). Średnia w roku na terenie gminy w wieloleciu wyniosła 1570 h.

Tabela 4. Średnie usłonecznienie z wielolecia 1971-2000

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Usłonecznienie (h)	35	60	110	150	220	210	230	230	145	95	45	25

(źródło: opracowanie własne na podstawie IMGW)

2.1.7. Uwarunkowania glebowe

W gminie Długosiodło dominują gleby mineralne i mineralno-próchniczne – płowe (pseudobielicowe), bielicowe oraz brunatne. We wschodniej części na terenach użytków zielonych oraz w północnej części (okolice miejscowości Prabuty) w gruncie przeważają gleby torfowe, należące do gruntów organicznych – chronionych. Obok nich występują gleby antropogeniczne związane z działalnością antropogeniczną, takie hortisole i rigosole. Pokrywa glebowa tych terenów charakteryzuje się mechanicznym zniszczeniem naturalnych poziomów glebowych na znacznych przestrzeniach oraz zanieczyszczeniem różnymi pierwiastkami wprowadzonymi do środowiska glebowego wskutek działalności gospodarczej. Zachowane fragmenty naturalnych gleb, głównie na terenie ogrodów przydomowych oraz działek leśnych charakteryzuje także wzbogacenie w substancje chemiczne wprowadzone wskutek działalności ich właścicieli lub zarządzających. Wśród gleb antropogenicznych mniejszy udział mają urbanoziemne, które występują na terenach wieloletniej zabudowy: na międzyosiedlowych skwerach, w parkach, alejach, w małych ogródkach przydomowych itp. W profilach takich gleb spotyka się z reguły różne antropogeniczne warstwy- resztki starych murów, fundamentów, bruków itp. (Bednarek B., Prusinkiewicz Z., 1997).

Żyzność gleby określa jej klasa bonitacyjna. Na terenie gminy występują głównie gleby V i VI klasy bonitacyjnej, niemniej jednak występują też chronione klasy III, IIIa i IIIb. Zajmują one stosunkowo małe powierzchnie w południowo-zachodniej części gminy w okolicach miejscowości Sieczychy oraz w centralnej części w sąsiedztwie miejscowości Długosiodło.

Istotne ze względu na żyzność gleby i wpływ jej na uprawy rolne ma poziom pH. Na terenie gminy Długosiodło największą powierzchnię obejmują tereny z pH bardzo kwaśnym ($\text{pH} < 4,5$). Jest to pas z północnego-zachodu na południowy-wschód. Pozostałe gleby to w większości gleby kwaśne ($\text{pH} 4,5 - 5,5$) z domieszką gleb lekko kwaśnych (pH

5,5 – 6,5). Nadmierne zakwaszenie gleby wpływa negatywnie na przyswajalność składników pokarmowych takich jak fosfor, wapń i magnez, a także azot i potas przez rośliny.

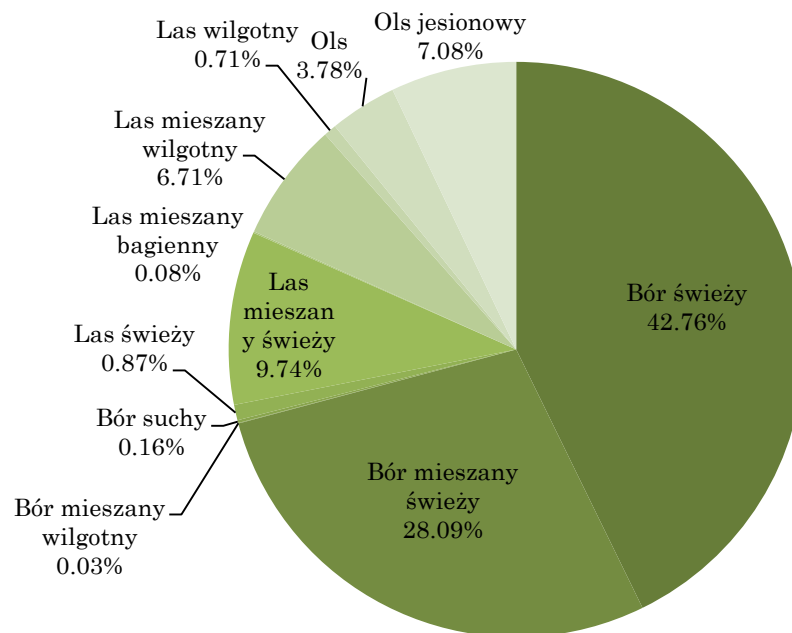
O żyzności gleb decyduje także poziom próchnicy. Im wyższa zawartość materii organicznej tym większe możliwości produkcyjne gleb. Na terenie gminy poziom próchnicy jest dość zróżnicowany. Zawartość jej wynosi średnio między 3% a 10%. W okolicach miejscowości Sieczychy czy Prabuty jej zawartość jest znacznie wyższa i może wynosić nawet ponad 20%.

Pod względem przydatności gruntów do upraw rolniczych gmina wypada dość słabo. Najlepsze pod względem rolniczym są tereny położone w północnej części (4 - kompleks żytni bardzo dobry). Kompleks żytni bardzo dobry występuje w południowej i na niewielkich obszarach we wschodniej części. Najsłabsze kompleksy (7 żytni bardzo słaby) położone są wzdłuż doliny Narwi w północno-zachodniej części.

2.1.8. Charakterystyka powiązań przyrodniczych

Gmina Długosiodło charakteryzuje się stosunkowo niewielką antropopresją w środowisko naturalne, co bezpośrednio wpływa na jego stan. Wynika to z relatywnie małej ilości terenów zainwestowanych i jednocześnie znacznej powierzchni terenów otwartych. Wśród terenów otwartych duży udział mają tereny mokradeł, bagien i łąk, które ze względu na siedliska cennych gatunków ptaków stały się celem ochrony Natura 2000. Duża część terenów pokryta jest drzewostanem tworząc obszerne siedliska leśne. Krajobraz gminy pomimo nieustannej działalności człowieka wskazuje na ciągłość procesów przyrodniczych i swobodną migrację roślin i zwierząt.

Lasy w gminie zajmują 6 587 ha co stanowi 39,3% powierzchni. Dominują tu siedliska boru świeżego i mieszanego świeżego zajmując ponad 70% powierzchni terenów leśnych. Zdecydowanie niższy udział mają pozostałe siedliska leśne. Wśród nich: las mieszany świeży, las mieszany wilgotny czy ols jesionowy (Wykres 1).

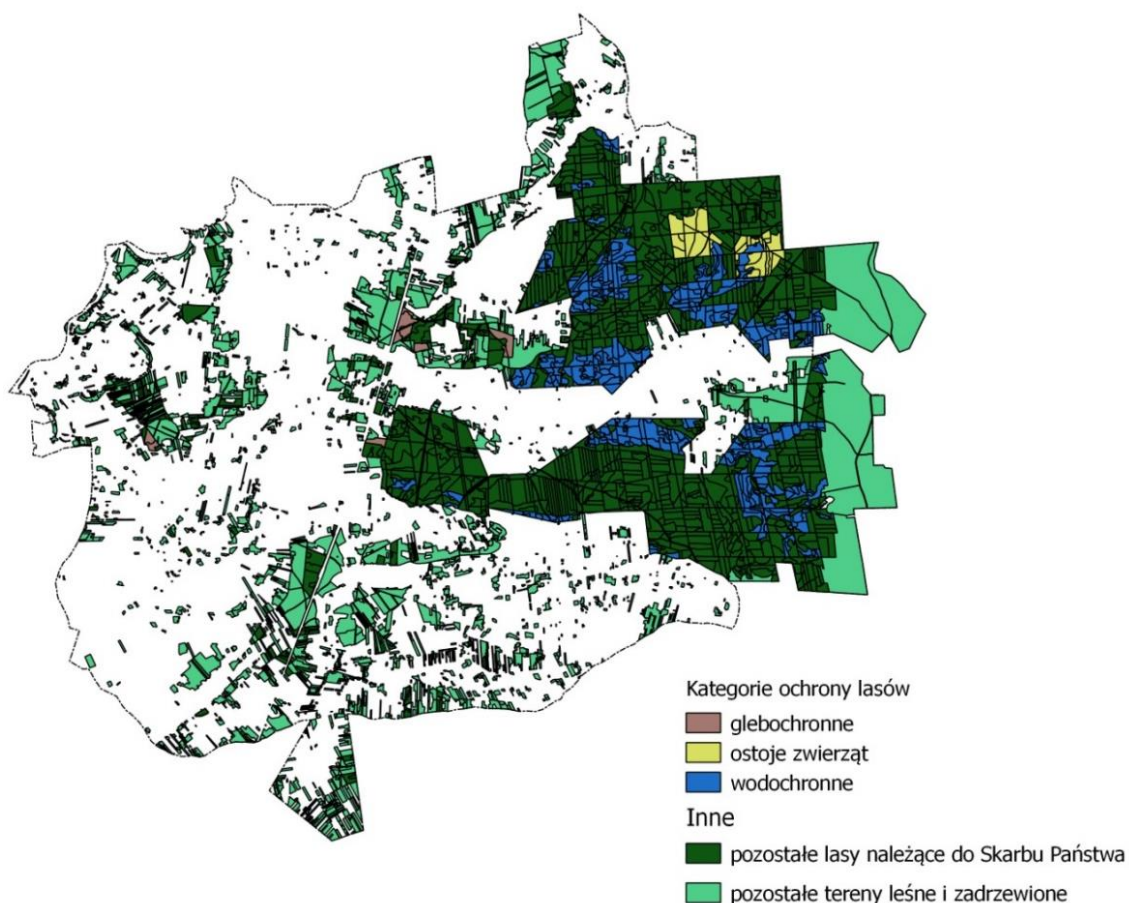
Wykres 1. Powierzchnia (w %) siedlisk leśnych Lasów Państwowych w gminie Długosiodło
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Lasów Państwowych)

Wśród gatunków drzew największy udział ma sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*), niezależnie od siedliska, stanowiąc gatunek dominujący na ok. 84% powierzchni. Brzoza jako gatunek dominujący występuje na ok 10% powierzchni. Pozostałe gatunki (dominujące w wydzieleniach leśnych) to dąb, olsza, jarząb, modrzew.

Wśród lasów na terenie gminy Długosiodło występują także te o charakterze ochronnym (Rycina 12). Zajmują one powierzchnię ok. 1150,30 ha:

- lasy wodochronne – zajmują powierzchnię ok. 970,98 ha. Wyznaczone zostały na siedliskach wilgotnych i bagiennych. Największe ich kompleksy występują w północno-wschodniej części gminy;
- lasy glebochronne – zajmują powierzchnię zaledwie 45,84 ha. Ich głównym zadaniem jest ochrona gleb przed erozją. Występują na glebach słabych i suchych. Położone są w środkowej i zachodniej części gminy;
- ostoje zwierząt – stanowią wsparcie w ochronie gatunkowej zwierząt. Zajmują powierzchnię ok. 133,48 ha.

Niezależnie od powyższego, na terenie gminy występują strefy ochrony ostoj, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową dla bociana czarnego. Zostały one ustalone na podstawie decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 9 stycznia 2009 r. i pokrywają się z lasami ochronnymi (ostoją zwierząt).

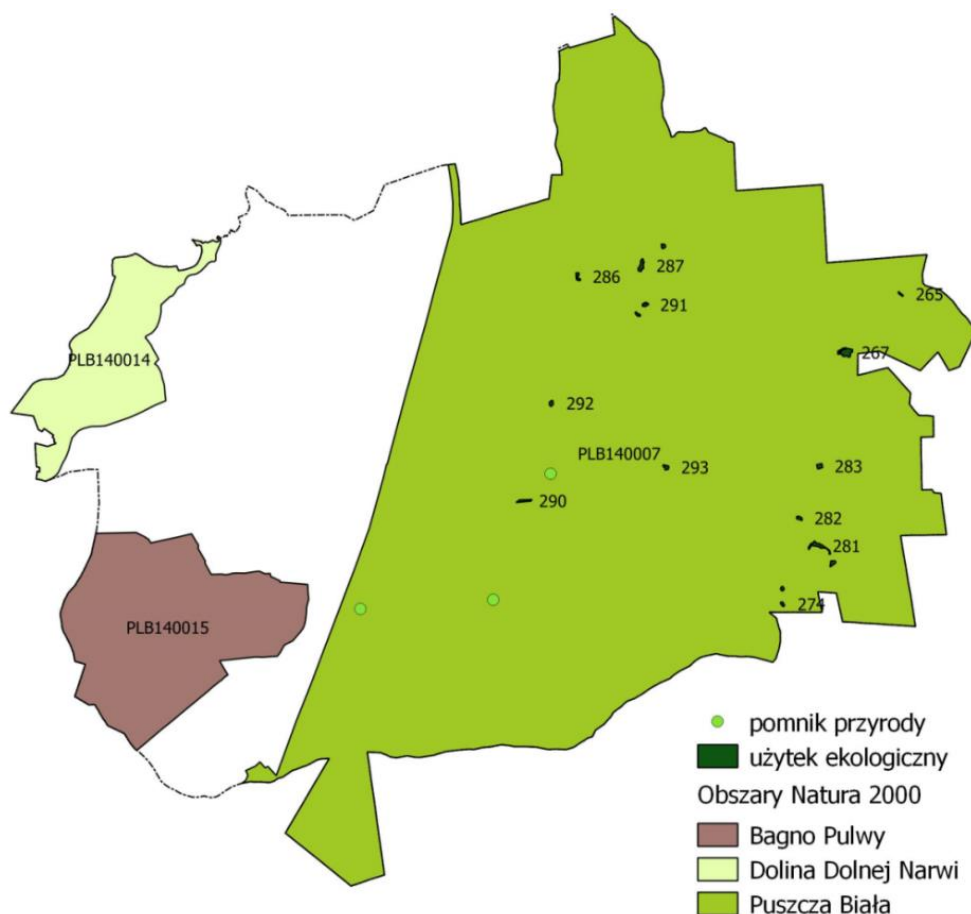
Rycina 10. Kategorie ochrony lasów

(źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Lasów Państwowych)

Na północno-wschodnim fragmencie obszaru zmiany występuje mały fragment określony zgodnie z powyższą ryciną, jako pozostały teren leśny i zadrzewiony. Nie występują, więc na nim lasy ochronne, nie leży on również w bezpośrednim sąsiedztwie dużych kompleksów leśnych. Są to lasy prywatne (wg. Banku Danych o Lasach).

Formy ochrony przyrody

W gminie występują formy ochrony przyrody (zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55), takie jak: obszary Natura 2000, użytki ekologiczne i pomniki przyrody (Rycina 14).

Rycina 11. Rozmieszczenie form ochrony przyrody na terenie gminy Długosiodło
(źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

Na terenie gminy wyodrębniono 19 użytków ekologicznych (Tabela 5). Na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55) art. 42 *użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.* W gminie są to głównie tereny bagienne.

Tabela 2. Użytki ekologiczne w gminie Długosiodło

Lp.	ID UE wg rej. Wojewody Mazowieckiego	Powierzchnia (ha)	Szczególny cel ochrony
1	265	0,28	tereny bagienne z olszą bukiewkową
2	267	2,73	tereny bagienne porośnięte sitowiem, łożą i olszą
3	273	0,38	tereny bagienne porośnięte sitowiem, łożą i olszą

Lp.	ID UE wg rej. Wojewody Mazowieckiego	Powierzchnia (ha)	Szczególny cel ochrony
4	274	0,37	tereny bagienne
5	279	0,35	tereny bagienne
6	280	0,2	tereny bagienne
7	281	1,85	tereny bagienne
8	282	0,5	tereny bagienne
9	283	0,8	tereny bagienne
10	284	0,8	tereny bagienne
11	285	0,56	tereny bagienne
12	286	0,8	tereny bagienne
13	287	1,55	tereny bagienne
14	288	0,11	tereny bagienne
15	289	0,44	tereny bagienne
16	290	0,76	wydma porośnięta porostami, kępami traw
17	291	0,5	teren corocznie zalewany wodą
18	292	0,6	teren corocznie zalewany wodą
19	293	0,5	teren corocznie zalewany wodą, na obrzeżach porośnięty olszą formy bukietowej
SUMA		14,08	

(źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <http://www.gdos.gov.pl/>)

Obszar Natura 2000 – Dolina Dolnej Narwi (PLB140014)¹

Obszar leży na Nizinie Północnomazowieckiej pomiędzy Łomżą a Pułtuskim - długość nurtu rzeki wynosi ok.140 km, a szerokość doliny zmienia się w zakresie 1,5-7 km. Niemal na całym odcinku rzeka silnie meandruje. Brzegi rzeki są generalnie strome,

¹ Na podstawie Natura 2000 - Standardowy Formularz Danych

szerokość nurtu wynosi 80-100 m, występują tu wypłylenia i łachy, liczne są też starorzecza. W dolinie występują zadrzewienia wierzbowe i olchowe oraz niewielkie połacie borów sosnowych. Obszary leśne są poprzeplatane terenami otwartymi, na których dominują pastwiska.

Występuje tu co najmniej 35 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasie, 19 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych, szczególnie w okresie lęgowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: batalion, błotniak łąkowy, dubelt, kraska, krwawodziób, kulik wielki, kulon, łabędź krzykliwy, rybitwa białoczelna, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, rycyk, sieweczka rzeczna, sowa błotna, zimorodek. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego bataliona oraz stosunkowo duże koncentracje osiąga rybitwa białoskrzydła.

Obszar Natura 2000 – Bagno Pulwy (PLB140015)

Obszar położony między doliną Narwi a Puszczą Białą. Swym zasięgiem obejmuje rozległy, zmeliorowany w latach 60-tych XX w. kompleks łąk oraz miejscowo występujących mokradeł. Południową część obszaru zajmują rozległe i pozbawione niemalże drzew łąki kośne, leżące u podnóża wysokiej na kilkanaście metrów wysoczyznowej skarpy pradoliny Narwi, porośniętej lasami Puszczy Białej. Północna część Bagna Pulwy stanowi mozaikę łąk, pól uprawnych, mokradeł, niewielkich kompleksów leśnych oraz terenów zabudowanych. Szata roślinna obszaru nie przedstawia wybitnych walorów przyrodniczych. Stanowią ją przede wszystkim wilgotne łąki ze związków *Calthion* i *Alopecurion*, z takimi gatunkami, jak wyczyniec łąkowy, kłosówka wełnista, wiechlina łąkowa, ostrożeń warzywny, firletka poszarpana, jaskier ostry czy rdest wężownik, często z dużym udziałem szuwarowej trawy – mozgi trzcinowatej. Na piaszczystych wyniesieniach łąki przechodzą w murawy z nawiązaniem do zbiorowisk ciepłolubnych i odpornych na przesuszenia. W pobliżu zabudowań wsi Grądów Zalewnych, spore powierzchnie zajmują intensywnie użytkowane pastwiska (*Lolio-Cynosurion*) z takimi gatunkami jak życica trwała, konieczyna biała czy stokrotka pospolita. Osobliwą cechą Obszaru jest liczna populacja sarny. Z innych większych ssaków, charakterystycznych dla tego typu środowisk, widoczna jest obecność dzika, zająca i lisa. Na uwagę zasługuje także występowanie bobra, którego działalność z jednej strony przywraca właściwe stosunki wodne, z drugiej tworzone przez niego podtopienia terenu stanowią potencjalne zagrożenie dla lęgów kulika i derkacza oraz mogą wpływać na degradację łąk. O wysokiej wartości obszaru świadczy bogactwo gatunkowe ptaków. Stwierdzono tu 93 gatunki, w tym 77 lęgowych. Najliczniej reprezentowaną grupą były gatunki związane podmokłymi lub wilgotnymi terenami otwartymi, takie jak: kulik wielki, rycyk, krwawodziób (gniazdowanie możliwe), bekas kszczyk, czajka oraz derkacz. Ważnym elementem awifauny jest także dość liczna populacja dudków. Z innych gatunków warto wymienić m.in.: bociana białego, bąka, czapłę siwą, błotniaki – stawowego i łąkowego, kobuza, pustułkę, kropiatkę, wodnika, dzięcioły – zielonego i czarnego, świergotka polnego, srokosza i ortolana. Według danych Towarzystwa Przyrodniczego Bocian występują tu również: sowa błotna, wodniczka, bekasik i samotnik.

W granicach obszaru stwierdzono występowanie 17 gatunków ptaków z Zał. I Dyrektywy Ptasiej. Obszar ma szczególne znaczenie jako ważne w Polsce lęgowisko kulika wielkiego *Numenius arquata* (8-12 p), derkacza *Crex crex* (100 -110 m) oraz szeregu innych gatunków związanych z ekstensywnie użytkowanymi łąkami i pastwiskami. Stanowi również miejsce gromadzenia się gatunków wędrownych takich jak: gęś białoczelna *Anser albifrons*, czajka *Vanellus vanellus* i siewka złota *Pluvialis apricaria*, kulik wielki *Numenius arquata*.

Kulik wielki - występuje w obrębie całego obszaru Natura 2000 Bagno Pulwy PLB140015, z wyraźnym zagęszczeniem w jego centralnej części. Populacja gatunku liczy około 10 (8-12) par i od 2008 r. wydaje się być stosunkowo stabilna.

Derkacz *Crex crex* - jest przede wszystkim w południowo - zachodniej części obszaru. Populacja gatunku liczy około 110 odżywiających się samców i od 2008 r. jest przypuszczalnie stabilna lub nawet wykazuje niewielką tendencję wzrostową. W świetle wyników badań terenowych, miejscowa populacja gatunku stanowi poniżej 0,5% populacji krajowej. Należy jednak wskazać, iż warunek osiągnięcia odpowiedniego progu liczebności nie jest jedynym kryterium kwalifikującym do uznania czy utrzymania gatunku jako przedmiot ochrony. W przypadku każdego gatunku pozostającego w kręgu zainteresowania Wspólnoty Europejskiej rozważaniom podlega również kwestia znaczenia danego obszaru. W większości przypadków zakłada się, iż jeżeli liczebność populacji w obszarze nie przekracza 0,5% to należy przyjąć, iż populacja ta może się okazać nieznaczająca w obszarze. Populacja jest jednak znacząca, nawet nie osiągając progu 0,5% jeżeli (...) dany gatunek znajduje w obszarze siedliska znacząco lepsze od średniej krajowej, co może być wyrażone ponadstandardowymi parametrami populacji (np. szczególnie wysokie zagęszczenia). W przypadku omawianego obszaru, gdy zagęszczenie derkaczy na Bagnie Pulwy wynosi średnio ok. 3 samców na km² (w przeliczeniu na powierzchnię łąk), to w świetle zarówno danych regionalnych, jak i krajowych jest to wartość zdecydowanie ponadprzeciętna. Dlatego też, biorąc pod uwagę występującą w obszarze populację gatunku oraz jego zagęszczenie, nie ma wątpliwości, iż obszar Natura 2000 Bagno Pulwy stanowi jedną z ważniejszych ostoi w kraju. Obszar Natura 2000 stanowi rozległy, zwarty kompleks łąk. Znajdują się tu tereny podmokłe oraz półnaturalne, w większości wypadków późno koszone (czerwiec i później) łąki wilgotne, tworzące dogodne siedlisko dla gniazdowania i wyprowadzania lęgów dla derkacza. Wskazać jednak należy, iż Bagno Pulwy stanowi dobrze zagospodarowany kompleks łąk i tym samym odgrywa znaczącą rolę jako źródło paszy dla bydła w skali ponadlokalnej. Niniejsze wpływa na występowanie presji nakierowanej na możliwie wczesny termin koszenia (nawet pod koniec maja), co może stanowić zagrożenie dla lęgów gatunku podlegającego ochronie.

Czajka *Vanellus vanellus* (populacja lęgowa) - odnotowano spadek liczebności gatunku, gdyż obszar nie stanowi dogodnego siedliska dla występowania lęgowej populacji czajki.

Wędrowne ptaki wodno-błotne - Bagno Pulwy jest miejscem koncentracji wielu gatunków ptaków wodno-błotnych w okresie wiosennych przelotów, jednak kluczowe znaczenie dla osiągania progu 20 000 osobników mają 3 gatunki: - gęś białoczelna *Anser*

albifrons (13 000 osobników), czajka *Vanellus vanellus* (11 000 osobników), siewka złota *Pluvialis apricaria* (6000 osobników).

Obszar Natura 2000 – Puszcza Biała (PLB140007)

Obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza Biała PLB 140007 położony jest na terenie pięciu powiatów: ostrowskiego, wyszkowskiego, pułtuskiego, ostrołęckiego i legionowskiego. Obszar stanowią głównie tereny leśne. Zajmują one większość terenu wysoczyzny i obejmują głównie drzewostany sosnowe rosnące na ubogich utworach glebowych. W mniejszym zakresie Puszcza Biała budowana jest przez liściaste gatunki drzew: dęba, olszę, brzozę. Tereny nieleśne funkcjonalnie związane są z dolinami niewielkich rzek, wzdłuż których rozwijało się rolnictwo. Tereny te obecnie zajęte są głównie przez łąki, role oraz tereny zabudowane. Brak jest tu większych miejscowości, dominuje raczej zabudowa wiejska. Ekosystemy leśne występujące w granicach obszaru są siedliskiem ptaków stanowiących przedmioty ochrony. Generalnie są to lasy iglaste, zdominowane przez sosnę. Ma to związek z występującymi tu siedliskami, w większości wytworzonymi na piaskach sandrowych "Sandru Puszczy Białej" obejmującego środkową i wschodnią część obszaru. Ubogie są również lasy w zachodniej części obszaru, porastające piaski i żwiry rzeczne położone już bezpośrednio nad Narwią. W części centralnej, mniej więcej od miejscowości Białe błoto do krawędzi skarpy doliny Narwi siedliska są nieco żyzniejsze dzięki obecności gleb powstałych z utworów piaszczysto-gliniastych moreny dennej. Porastają je drzewostany liściaste, głównie dąbrowy ale również i drzewostany sosnowe z bogatym podszytem rosnące na potencjalnych siedliskach grądów. W dolinkach śródleśnych cieków, na glebach organicznych (torfowych i murszowych) występują lasy łęgowe i olsowe budowane przez olszę, brzozę i jesion.

W obszarze stwierdzono 20 lęgowych gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Wśród 11 gatunków uznanych za przedmioty ochrony aż 9 jest umieszczonych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Do przedmiotów ochrony należą zarówno gatunki leśne (bocian czarny, kobuz, lelek, dzięcioł czarny) jak i zamieszkujące mozaikowy krajobraz rolniczy (błotniak łąkowy, dudek, gąsiorek, jarzębatka) oraz wilgotne łąki (derkacz) i piaszczyste pola oraz ugory (świergotek polny, lerka). W przypadku świergotka polnego obszar stanowi największą ostoję tego gatunku w Polsce, a w przypadku lerki i lerka jedną z największych (Wilk i inni 2010). Występują tu ponadto: bocian czarny, bocian biały, trzmiełojad, bielik, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, orlik krzykliwy, jarząbek, derkacz, żuraw, lelek, zimorodek, kraska, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, świergotek polny, jarzębatka, gąsiorek, ortolan, dudek, siniak, kszczyk, rycyk, krwawodziób.

Obszary Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi oraz Puszcza Biała stanowią część korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym.

Pomniki przyrody w granicach gminy Długosiodło:

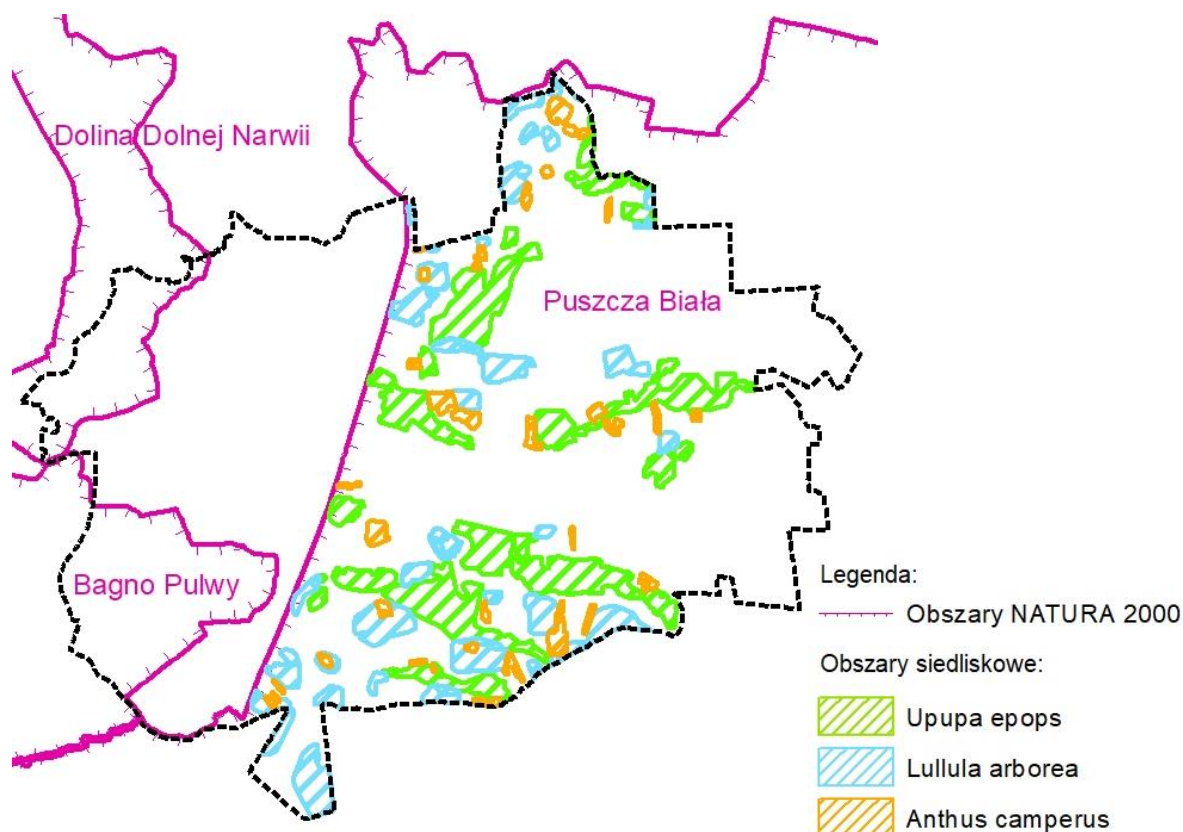
- Szczepan Wspaniały – jesion wyniosły, obwód 390 cm, wiek ok. 156 lat (Przetycz Włociańska, dz. ew. nr 559)
- Jan – dąb szypułkowy, obwód – 641 cm, wysokość 25 m (Długosiodło, cmentarz przykościelny, dz. ew. nr 771)
- Kostek – dąb szypułkowy, obwód 370 cm, wiek ok. 115 lat (Augustowo, dz. ew. nr 275).

Według regionalizacji geobotanicznej Matuszkiewicza gmina leży na granicy trzech podokręgów należących do Okręgów Doliny Dolnej Narwi i Puszczy Białej: Dział Mazowiecko-Poleski, Poddział Mazowiecki, Kraina Północnomazowiecko-Kurpiowska, Podkraina Kurpiowska, Okręg Doliny Dolnej Narwi, Podokręg: Lubieski i Bagna Pulwy, Okręg Puszczy Białej, Podokręg Brocki.

Według mapy roślinności potencjalnej teren objęty granicą niniejszej prognozy jest optymalny dla zbiorowisk kontynentalnego boru mieszanego sosnowo-dębowego (*Quercus-Pinetum*), kontynentalnego boru mieszanego sosnowego świeżego (*Peucedano-pinetum*) olsu porzeczkowego (*Carici elongateum*), grądu subkontynentalnego (*Tilio-Carpinetum*) oraz łągu jesionowo-olszowego (*Fraxino alnetum*). Roślinność potencjalna oznacza *hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez zróżnicowane siedliska* (Matuszkiewicz, 2008).

Świat zwierzęcy poza terenami objętymi ochroną nie różni się niczym od terenów sąsiednich. Występują tu jeże, krety, dziki, sarny, łosie czy jelenie.

Obszar opracowania leży na terenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – Puszcza Biała i powinien być gospodarowany zgodnie z obowiązującymi dla niego planami zadań ochronnych. Mogą występować na nim zwierzęta charakterystyczne dla obszaru gminy (m.in. jeże, krety, dziki, sarny itp.), a także chronione gatunki ptaków. Według regionalizacji geobotanicznej Matuszkiewicza obszar leży w: Dziale Mazowiecko-Poleskim, Poddziale Mazowieckim, Krainie Północnomazowiecko-Kurpiowskiej, Podkrainie Kurpiowskiej, Okręgu Puszczy Białej, Podokręgu Brockim.

Rycina 12. Siedliska Natura 2000 (źródło: opracowanie własne)

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie ma wpływu na obszary ochrony przyrody oraz ich integralność i nie wpłynie na liczebność gatunków objętych ochroną, co dodatkowo znajduje swoje odzwierciedlenie w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Biała, który nie wskazuje konieczności zmian przeznaczenia terenu dla obszaru objętego zmianą planu miejscowego. Ewentualny wpływ na siedliska pozostanie w zakresie niezmienionym lub nawet zmniejszonym w stosunku do ustaleń planu (zmniejszona szerokość dróg wydzielanych w ramach terenów funkcjonalnych o długości powyżej 100 m z szerokości 10m do szerokości 6m).

2.2. CHARAKTERYSTYKA STANU OCHRONY

2.2.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce poprzez odpowiednie akty prawne, w tym ustawy i rozporządzenia. Za najważniejszą należy uznać ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na podstawie której sporządzona została niniejsza prognoza. Ustawa jest częściowo wynikiem ustaleń na szczeblu międzynarodowym. Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r. w art. 14 wprowadza odpowiednie procedury

wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko projektów, które mogą mieć znaczenie dla różnorodności biologicznej.

Z punktu widzenia niniejszego opracowania szczególnej wagi nabiera aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym ujęty w Polityce Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Projektowana zmiana planu powinna spełniać wymogi zawarte w tym dokumencie tj. kształtować ład przestrzenny pozwalając na racjonalną gospodarkę. Przez ład przestrzenny należy rozumieć sposób ukształtowania przestrzeni, który tworzy harmonijną całość. Nie należy przy tym zapominać o zasadzie zrównoważonego rozwoju, o której mówi Konstytucja RP w art. 5 – „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Kryteria zrównoważonego rozwoju zostały uwzględnione w projektowanej zmianie planu m.in. poprzez utrzymanie i wprowadzenie możliwie jak największych obszarów biologicznie czynnych na terenach zabudowanych i wskazanych do zabudowy, nie blokujących jednocześnie rozwoju inwestycji na terenach zurbanizowanych. Jest to swego rodzaju kompromis społeczno - ekologiczny, którego wypracowanie jest niezbędne by zachować środowisko przyrodnicze dla przyszłych pokoleń.

Najważniejszymi ustaleniami w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy wymienić:

- dyrektywę Rady 79/40/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków ze zmianami (**Dyrektywa Ptasia**);
- dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (**Dyrektywa Siedliskowa**).

Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy.

Z powyższego wynika, że realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie ma wpływu na cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, co oznacza pośrednio, że zostały one uwzględnione w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło.

Stan zasobowy i jakościowy wód

Cele środowiskowe określone w "Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły".

Ograniczenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych jest głównym celem środowiskowym wskazanym w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”. W związku z tym wyznaczono wartości graniczne dla wskaźników jakości wód. Jak podaje ten dokument: „Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego. Ponadto, w celu osiągnięcia dobrego stanu konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.”

W przypadku wód podziemnych (zgodnie z art. 4 RDW) główne cele środowiskowe obejmują:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW),
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Aktualna sytuacja w gminie

Gmina Długosiodło posiada zorganizowane systemy wodociągowe, które zapewniają dostawę wody do trzydziestu czterech jednostek osadniczych zlokalizowanych na jej obszarze, tj. Adamowo, Augustowo, Blochy, Budy Przetycz, Chorchosy, Chrzczanka Włociańska, Chrzczanka Folwark, Dalekie, Dębienica, Długosiodło, Grądy Szlacheckie, Grądy Zalewne, Jaszczuły, Kalinowo, Kornaciska, Nowe Bosewo, Łączka, Marianowo, Nowa Wieś, Olszaki, Ostryków Dworski, Ostryków Włociański, Plewki, Prabuty, Przetycz Włociańska, Przetycz Folwark, Sieczychy, Stare Bosewo, Stare Suski, Stasin, Zalas, Zamość, Znamięczki, Zygmuntowo. Miejscowości Wólka Grochowa, Wólka Piaseczna, Lipniak-Majorat, Małaszek, Stara Pecyna i Nowa Pecyna na razie pozostają bez sieci wodociągowej.

System zaopatrzenia w wodę gminy Długosiodło oparty jest na 3 komunalnych ujęciach wód podziemnych wraz ze stacjami uzdatniania wody (SUW) zlokalizowanych w miejscowościach: Stare Bosewo, Chrzczanka Włociańska i Długosiodło. Pobór wód podziemnych następuje z utworów czwartorzędowych. Ujęcie wód zlokalizowane w Długosiodle znajduje się w granicach ustanowionego w ramach Dyrektywy Ptasiej obszaru Natura 2000 Puszcza Biała (PLB 140007), jednak jego funkcjonowanie nie ma znaczącego negatywnego wpływu na przedmiot objęty ochroną w ramach wskazanego obszaru. Planowana jest budowa nowej stacji uzdatniania wody w Blochach.

Wskazane ujęcia wód posiadają ustanowione strefy ochrony bezpośredniej w rozumieniu art. 121 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.). Ustanowione zostały na podstawie decyzji Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 29 czerwca 2018 r.

Sieciowy system odprowadzania ścieków występuje jedynie w dwóch miejscowościach: w Długosiodle i w Kornaciskach, odprowadzając ścieki do oczyszczalni ścieków w Kornaciskach. Zgodnie z danymi aktualnymi na dzień 31 grudnia 2015 r. do gminnej sieci kanalizacyjnej podłączonych było 410 budynków mieszkalnych, co stanowi ok. 18% ogólnego zasobu mieszkaniowego gminy. Długość komunalnej sieci kanalizacyjnej w 2015 r. wyniosła ok. 21,6 km (w tym ok. 19,2 km w Długosiodle i ok. 2,4 km w Kornaciskach).

Ścieki socjalno-bytowe z terenu gminy przyjmowane są przez oczyszczalnię ścieków typu APIS zlokalizowaną na działkach ewidencyjnych nr 137/2, 190/2, 138/2 i 138/6 w miejscowości Kornaciska. Oczyszczalnia posiada przepustowość 500 m³/dobę, maksymalnie 28,65 m³/h, maksymalnie 200 750 m³/rok oraz wskaźnik równoważnej liczby mieszkańców RLM 3750. Oczyszczone ścieki komunalne odprowadzane są do rowu

nieewidencyjnego a następnie do rzeki Wymakracz. Ilość ścieków odprowadzana przez oczyszczalnię kształtuje się na poziomie 105 600 m³/rok i są to wyłącznie ścieki o charakterze bytowym. W obowiązujących planach miejscowych nie ustalono strefy ochronnej wokół oczyszczalni ścieków.

Planowane jest wybudowanie nowej oczyszczalni ścieków w miejscowości Stare Bosewo oraz wybudowanie ok 18 km sieci wraz z 300 sztuk przyłączy kanalizacyjnych.

Na terenie gminy funkcjonują również indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków. Zgodnie z danymi aktualnymi na dzień 31 grudnia 2015 r., w gminie istniało ich 172. Zlokalizowane są na obszarze całej gminy, najczęściej w następujących miejscowościach: Blochy (13), Kalinowo (12), Wólka Grochowska (11), Stara Pecyna (10).

Analiza osiągania celów środowiskowych: zakres zmian projektu mpzp nie ma wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych,

Podsumowując, realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie ma wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych, wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz działu III ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.).

2.2.2. Obiekty i obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków

Na terenie gminy Długosiodło znajduje się sześć obiektów wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

- kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Długosiodle (wpis nr A-431 z dnia 17 kwietnia 1972 r.),
- kostnica wpisana jest do wojewódzkiego rejestru zabytków (wpis nr A-734 z dnia 14 marca 2007 r.),
- cmentarz przykościelny z XVI w. przy kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Długosiodle, wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków pod numerem A-734 dnia 14 marca 2007 r. (archiwum WUOZ Delegatura Ostrołęka),
- czynny cmentarz parafialny rzymskokatolicki w Długosiodle z 1854 r. wraz z zabytkową aleją od kościoła parafialnego do cmentarza. Obiekt wpisany jest do wojewódzkiego rejestru zabytków pod numerem A-547 z dnia 18 stycznia 1986 r. (archiwum WUOZ Delegatura Ostrołęka),
- młyn wodny w Starym Bosewie (wpis nr A-455 z dnia 16 lipca 1980 r.),
- chałupa w Starym Bosewie (wpis nr A-584 z dnia 17 listopada 1986 r.).

W Gminnej Ewidencji Zabytków znajdują się 44 zabytki nieruchome (w tym 6 obiektów ujętych w rejestrze zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków). Zabytki nieruchome zlokalizowane na obszarze gminy Długosiodło to głównie drewniane domy (30 obiektów) i cmentarze (6 obiektów) oraz inne pojedyncze obiekty: park dworski z dworem, młyn wodny, kościół parafialny, kostnica, drewniany dwór, spichlerz. Prawie wszystkie obiekty wybudowane zostały na początku XX w. Najwięcej zabytków nieruchomych zlokalizowanych jest w Długosiodle (6 obiektów) oraz w Starym Bosewie, Grądach Szlacheckich i Starej Pecynie (po 4 obiekty).

Przedmiot zmiany planu nie wpłynie na ochronę zabytków nieruchomych oraz stanowisk archeologicznych.

2.3. SOZOLOGIA – STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO, JEGO ZAGROŻENIA I IDENTYFIKACJA POTENCJALNYCH ŹRÓDEŁ ZAGROŻENIA

2.3.1. Stan środowiska – ocena jakości środowiska

Ocena jakości środowiska została sporządzona na podstawie wyników badań prezentowanych przez Wojewódzki Inspektorat Środowiska w Warszawie. Coroczne raporty dotyczące jakości poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego pozwalają na kompleksową diagnozę stanu wód podziemnych, powierzchniowych, powietrza, gleb a także poziomu pól elektromagnetycznych. Wyniki prezentowane są dla całego województwa, a badania prowadzone są w miejscach najbardziej reprezentatywnych. W związku z mniejszą szczegółowością poniższych badań, dane dla gminy referencyjne są również dla obszaru opracowania zmiany planu miejscowego.

Powietrze

Do głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza zalicza się: zakłady przemysłowe, kotłownie, paleniska domowe, transport i rolnictwo. Większość z nich to zanieczyszczenia energetyczne, powstające przy spalaniu paliw. Poszczególne kategorie zagospodarowania wpływają na stan powietrza poprzez:

- sektor komunalno-bytowy – głównie spalanie odpadów w domowych piecach, które nie wytwarzają wystarczająco wysokiej temperatury do całkowitego spalania odpadów, takich jak tekstylia, guma i tworzywa sztuczne. W związku z tym do atmosfery przedostają się szkodliwe substancje w postaci sadzy, węglowodorów aromatycznych, merkaptanów oraz innych szkodliwych dla zdrowia ludzi substancji. Zjawisko nasila się w okresie grzewczym, a szczególnie widoczne jest na obszarach zwartej zabudowy.
- źródła komunikacyjne – głównie zły stan techniczny pojazdów, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu lub zbyt małą przepustowością dróg; zły stan nawierzchni dróg i rodzaj paliwa. Występowanie i nasilenie tych czynników powoduje, że na skrzyżowaniach i trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu występuje wysokie zanieczyszczenie powietrza substancjami pochodzącymi ze spalania paliw (tlenek węgla, tlenek azotu, węglowodory lotne, związki ołowiu). Emisja komunikacyjna jest bardzo nierównomierna - związana ściśle z natężeniem pojazdów i zależy od pory dnia (wzrasta w godzinach szczytu tj. dojazdu do pracy i powrotu do domu). Największy ruch samochodowy, a co za tym idzie największe zanieczyszczenie liniowe, występuje na drogach o utwardzonej nawierzchni.
- emisje technologiczne tj. emisje z pobliskich zakładów przemysłowych/produkcyjnych (procesy technologiczne, prywatne zakłady np. rzemieślnicze, rolnictwo) – główną przyczyną tego typu zanieczyszczeń jest przede wszystkim brak lub zły stan technicznych zabezpieczeń oraz przestarzałe procesy technologiczne.

Oceny stanu powietrza dokonuje się dla: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), benzenu (C₆H₆), tlenku węgla (CO) i ozonu (O₃), pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz zawartych w nim: ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (BaP) przy uwzględnieniu kryteriów związanych z ochroną zdrowia oraz dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃) przy uwzględnieniu kryteriów związanych z ochroną roślin. Wyniki zostały przedstawione w tabelach 6 i 7.

Pomiary jakości powietrza atmosferycznego udostępnione przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie wskazały, że dopuszczone normy (z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi) przekroczone są w przypadku pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5}, benzo(a)pirenu (BaP). Głównymi źródłami jego emisji są: indywidualne systemy grzewcze wykorzystujące węgiel, drewno oraz ruch komunikacyjny zwłaszcza drogowy. Uciążliwości wynikające z jego istnienia mogą być pogłębiane przez niekorzystne warunki pogodowe – głównie brak wiatru.

Na jakość powietrza na terenie gminy wpływają przede wszystkim lokalne źródła zanieczyszczeń pochodzące ze spalania paliw. Ciągłej poprawie ulega jakość powietrza pod względem zawartości siarki i tlenku węgla, co wynika z poprawiającej się jakości paliw stosowanych do ogrzewania budynków oraz stosowania nowych technologii. Wzrasta natomiast zawartość w powietrzu tlenków azotu, których głównym źródłem pochodzenia jest transport komunikacyjny - liczba samochodów na drogach ciągle rośnie. Na ograniczenie tlenków azotu w powietrzu może wpłynąć: poprawa stanu technicznego pojazdów oraz dbanie o właściwy stan techniczny nawierzchni.

Tabela 6. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
		dwutlenek siarki SO ₂	dwutlenek azotu NO ₂	pył zawieszony PM10	Ołów Pb	benzen C ₆ H ₆	tlenek węgla CO	ozon O ₃	Arsen As	Kadm Cd	Nikiel Ni	benzo(a)piren BaP	PM2,5
strefa mazowiecka	PL1404	A	A	C	A	A	A	C/D2	A	A	A	C	C/C1

klasa A - jeżeli stężenia substancji na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,

klasa C - jeżeli stężenia substancji na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy,

klasa D2 – stężenie ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego,

klasa C1 – stężenie PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

(źródło: WIOŚ, Warszawa 2017 r.)

Tabela 7. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy
--------------	------------	---

		dwutlenek siarki SO ₂	tlenki azotu NO _x	Ozon O ₃
strefa mazowiecka	PL1404	A	A	A/D2

klasa A – poziom substancji nie przekracza dolnego progu oszacowania,

klasa D2 – stężenie ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego,

(źródło: WIOŚ, Warszawa 2017 r.)

Hałas

Do głównych źródeł hałasu kształtujących klimat akustyczny gminy zalicza się:

- komunikację samochodową;
- komunikację kolejową;
- obiekty przemysłowe/rolnicze i usługowe;
- obiekty publiczne;
- tereny budowy.

Największe zagrożenie dla klimatu akustycznego na terenie gminy może stanowić w perspektywie kolejnych lat hałas drogowy, co jest związane z przyrostem w ostatnich latach liczby samochodów. Położenie z dala od ważniejszych szlaków komunikacyjnych ma jednak pozytywny wpływ na natężenie ruchu samochodowego i w perspektywie kolejnych lat sytuacja ta powinna pozostać bez zmian.

Na terenie gminy Długosiodło istnieje również możliwości wystąpienia uciążliwości akustycznych na terenach zlokalizowanych wzdłuż linii kolejowej, w związku z czym zasadne jest ograniczenie lokalizowania zabudowy chronionej akustycznie w jej sąsiedztwie, w zasięgu tych uciążliwości. (Zasięg oddziaływania może sięgać ok. 50 m w porze nocy (izolinia 56 db) – zgodnie z informacją Polskich Linii Kolejowych S.A., ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa.

Monitoring hałasu prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska nie obejmuje gminy Długosiodło gdyż prawdopodobnie nie jest ona narażona na ponadnormatywny hałas.

Wody powierzchniowe – rzeki

W obrębie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, które obejmują między innymi gminę Długosiodło zostały zlokalizowane dwa punkty kontrolne (Tabela 3). Znajdują się one w miejscowościach: Czarnowo oraz Pułtusk (most) – poza granicą gminy. Stan wód w tych punktach został określony jako zły.

Tabela 3. Stan ekologiczny w najbliższym punktach kontrolnych

Narew od Rózu do zbiornika Dębe		
Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych
III	I	PSD
Stan ekologiczny - UMIARKOWANY		
Stan chemiczny - PSD		
STAN		

ZŁY		
Orz od dopływu z Wiśniewa do ujścia		
II	II	PSD
Stan ekologiczny - UMIARKOWANY		
Stan chemiczny – b.d.		
STAN		
ZŁY		

I – stan bardzo dobry, II – stan dobry, III – stan umiarkowany, V – stan zły, PSD – poniżej stanu dobrego

(źródło: WIOŚ, Warszawa 2017 r.)

Główne zagrożenia wód wynikają z działalności rolniczej oraz w mniejszym stopniu są pochodzenia komunikacyjnego.

Wody podziemne

Według badań prowadzonych przez Państwowy Instytut Geologiczny udostępnionych przez Wojewódzki Inspektorat Środowiska w Warszawie w Jednolitych Częściach Wód Podziemnych obejmujących swym zasięgiem także gminę Długosiodło zostały zlokalizowane punkty badawcze w sieci krajowej PIG, których stan jakości obrazuje poniższa tabela. (Tabela 9).

Tabela 9. Klasy jakości punktów zlokalizowanych w poszczególnych JCWPd badanych przez PIG w 2016 r.

JCWPd	Liczba punktów w II klasie	Liczba punktów w III klasie
51	2	2
54*	3	4
55	5	7

(źródło: WIOŚ, Warszawa 2016 r.)

*Dodatkowo na terenie JCWPd zlokalizowane są punkty z klasą jakości IV (1 punkt) i V (1 punkt).

Tabela 4. Ocena stanu ilościowego i chemicznego JCWPd (źródło: <http://mjwp.gios.gov.pl>)

Ocena	GW230051	GW230054	GW230055
Ocena stanu ilościowego	dobra		
Ocena stanu chemicznego	dobra		
Ocena zagrożenia nieosiągnięcia dobrego stanu ilościowego	niezagrożona		
Ocena zagrożenia nieosiągnięcia dobrego stanu chemicznego	niezagrożona		

Pola elektromagnetyczne

Pola elektromagnetyczne występują w otoczeniu wszystkich urządzeń elektrycznych. Stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe i telewizyjne, stacje radiolokacyjne czy linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia są źródłami pól elektromagnetycznych – promieniowania niejonizującego.

Gleby

Gmina Długosiodło nie posiada aktualnych badań stanu gleb. Można jednak przypuszczać, że ze względu na wzrost powierzchni terenów zainwestowanych gleby ulegają stopniowej degradacji. Przyczyniają się do tego złe praktyki rolne oraz monokulturowa uprawa roślin prowadząca do wyjałowienia gleby. Działalność rolnicza powoduje także mechaniczne ubijanie gleby wpływając negatywnie na jej strukturę a w konsekwencji zmniejszając jej właściwości produkcyjne.

2.3.2. Potencjalne zagrożenia środowiska przyrodniczego

Występujące w gminie Długosiodło zagrożenia dla środowiska powodowane są bezpośrednio lub pośrednio działalnością człowieka, a w szczególności niewłaściwym zagospodarowaniem terenu lub jego gospodarowaniem.

Wśród zagrożonych komponentów środowiska należy wymienić:

1) abiotyczne:

- powietrze atmosferyczne;
- powierzchnię ziemi;
- glebę;
- wody powierzchniowe;
- wody gruntowe.

2) biotyczne:

- florę (zarówno zespoły roślinne, jak i poszczególne gatunki roślin);
- faunę;
- ludzi.

Zagrożenia dla wymienionych wyżej poszczególnych komponentów przyrody stanowią bezpośrednie zagrożenie dla krajobrazu, a także naturalnych środowisk rozwoju roślin oraz życia zwierząt i ludzi, prowadząc w efekcie do obniżenia ich odporności lub zmian formacji (w przypadku zbiorowisk roślinnych), wyginięcia lub zmniejszania liczebności niektórych gatunków roślin i zwierząt lub pogarszania kondycji i zdrowia (w przypadku ludzi i zwierząt).

Poniżej podano rodzaj zagrożeń dla poszczególnych elementów przyrody, źródło ich powstawania oraz znaczenie (rozmiary) dla obszaru opracowania.

Zagrożenia komponentów abiotycznych

Główne źródła emisji podstawowych zanieczyszczeń do powietrza:

- dla SO₂ – sektor komunalno-bytowy; dominujący udział w zanieczyszczeniu powietrza ma spalanie węgla kamiennego, koksu, olejów opałowych; zużycie tych paliw jest maksymalne w czasie jesiennym i zimowym, stąd też zdecydowanie większe zasiarczenie atmosfery odnotowuje się w tym okresie;
- dla NO₂ – transport i komunikacja, w mniejszym stopniu energetyka zawodowa; w stężeniach dwutlenku azotu decydującą rolę odgrywa emisja ze środków

transportu, niewielki procent pochodzi z procesów spalania, co wiąże się głównie ze zmiennością dobową;

- dla CO – transport drogowy, w mniejszym stopniu spalanie paliw w kotłowniach;
- dla pyłu PM10 – głównie energetyka, ciepłownictwo oraz przemysł, dodatkowo unoszenie się pyłu z dróg, dachów, pól uprawnych, emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków szczególnie w okresie grzewczym. W stężeniach pyłu dużą rolę odgrywa także emisja tzw. „niezorganizowana” np. pylenie ze źle zagospodarowanych obszarów np. pasów drogowych czy źle zabezpieczonych składowisk odpadów.

Na stan powietrza wpływ ma emisja antropogeniczna (związana z działalnością człowieka) oraz o marginalnym znaczeniu emisja naturalna (związana z procesami zachodzącymi w naturze). Na emisję antropogeniczną składa się emisja zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych oraz energetycznych, tzw. emisja niska (związana z gospodarką komunalną np. kotłownie, indywidualne paleniska domowe, prywatne zakłady) oraz emisja komunikacyjna.

Źródła zanieczyszczeń powietrza według źródła pochodzenia są:

- tzw. emisja niska - główną przyczyną zanieczyszczeń jest spalanie odpadów w domowych piecach, które nie wytwarzają wystarczająco wysokiej temperatury do całkowitego spalania odpadów takich jak tekstylia, guma i tworzywa sztuczne. W związku z tym do atmosfery przedostają się szkodliwe substancje w postaci sadzy, węglowodorów aromatycznych, merkaptanów oraz innych szkodliwych dla zdrowia ludzi substancji. Zjawisko nasila się w okresie grzewczym, a szczególnie widoczne jest w przypadku zwartej zabudowy;
- emisja komunikacyjna - główną przyczyną zanieczyszczeń komunikacyjnych jest m.in. zły stan techniczny pojazdów, przestoje w ruchu spowodowane jego złą organizacją lub zbyt małą przepustowością dróg, zły stan nawierzchni dróg, rodzaj paliwa. Występowanie i nasilenie tych czynników powoduje, że na skrzyżowaniach i trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu występuje wysokie zanieczyszczenie powietrza substancjami pochodzącymi ze spalania paliw (tlenek węgla, dwutlenek węgla, tlenek azotu, węglowodory aromatyczne oraz pyły zawierające związki ołowiu, niklu, kadmu i miedzi). Emisja komunikacyjna nabiera coraz większego znaczenia ze względu na rosnącą liczbę pojazdów na drogach oraz wzmożony ruch tranzytowy.

Podsumowując na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego mają wpływ między innymi:

- nieekologiczne źródła ciepła (kotłownie zakładowe, paleniska indywidualne - emisja do atmosfery pyłów i dymów), zagrożenie małe lokalnie średnie;
- mechaniczne środki transportu (emisja do atmosfery dymów i gazów), zagrożenie małe lokalnie średnie do dużego;
- źródła wtórne („dzikie wysypiska” - emisja do atmosfery niebezpiecznych związków pochodzących z rozkładu lub niewłaściwego składowania śmieci oraz nieprzyjemnych związków lotnych (zapachy), rozmiary lokalne małe;
- zanieczyszczenia napływające z sąsiednich terenów.

Źródłami zagrożenia powierzchni ziemi (głównie jej ukształtowania) są czynniki antropogeniczne:

- zamiana naturalnych formacji roślinnych na rzecz gruntów ornych i nieużytków lub zabudowy (zwiększona erozja powierzchni ziemi, powodowana zwiększeniem spływu powierzchniowego wód) – występują na znacznych powierzchniach (szczególnie niebezpieczne na glebach gliniastych, z warstwą słaboprzepuszczalną);
- zmiany w ukształtowaniu powierzchni powodowane wykopami pod zabudowę, drogi itp.; występują głównie na obszarach przeznaczonych do zainwestowania;
- nadmierna zabudowa powierzchni biologicznie czynnej.

Przyczyną zanieczyszczenia gleb jest degradacja chemiczna i fizyczna. Do degradacji fizycznej dochodzi w skutek wzrostu urbanizacji tj. rozwój budownictwa i towarzyszącej mu infrastruktury. Inną przyczyną degradacji fizycznej jest erozja wodna. Do degradacji chemicznej może dojść natomiast poprzez wzmożone natężenie ruchu kołowego.

Podsumowując głównymi źródłami zanieczyszczeń dla pokrywy glebowej są:

- zmiana formacji roślinnych na rzecz nieużytków (zwiększona erozja wodna gleb, powodowana zwiększeniem infiltracji);
- zanieczyszczenie gleb przez odpady komunalne i gospodarcze;
- gromadzenie i lub transport odpadów oraz zakłady, które mają zatwierdzony program gospodarki odpadami niebezpiecznymi mogą stanowić potencjalne źródło zagrożenia;
- zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi – wywoływane głównie przez zakłady przemysłowe oraz ruch pojazdów mechanicznych;
- zmiany struktury oraz zawartości makro i mikroelementów związane z niewłaściwą kulturą agrotechniczną.

Wody powierzchniowe i podziemne są elementem nie tylko najbardziej zagrożonym, ale wpływającym na pozostałe komponenty środowiska. Wśród źródeł wpływających na pogorszenie ich jakości należy wymienić:

- ścieki komunalne – nieuporządkowana gospodarka wodna na części terenów gminy (braki w zbiorczych systemach odprowadzania i oczyszczania ścieków) – powoduje, że nieoczyszczone ścieki trafiają do przydomowych szamb (które mogą być mało szczelne) lub bezpośrednio do gruntu; działania takie stanowią bezpośrednie zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych (szczególnie na obszarach płytkich wód gruntowych i na gruntach przepuszczalnych);
- ścieki deszczowe – odprowadzanie niepodczyszczonych wód deszczowych do gruntu, rowów a dalej do rzek – stanowi niebezpieczeństwo dla tych wód;
- dzikie wysypiska odpadów bytowych i gospodarskich (głównie występujące w obniżeniach terenu, w lasach, w starych wyrobiskach itp.) – powodują przedostawanie się do wód powierzchniowych i gruntowych (zwłaszcza na

terenach poboru wód z ujęć czwartorzędowych o słabej izolacji) substancji szkodliwych i stanowią poważne źródło skażeń;

- zanieczyszczenia z terenów rolniczych – niewłaściwa gospodarka rolna w tym gromadzenie i gospodarowanie nawozami sztucznymi i organicznymi (gnojowica, obornik), a także chemicznymi środkami ochrony roślin oraz niewłaściwa gospodarka ściekowa (z obiektów hodowlanych – głównie kurników) powoduje zanieczyszczenie wód powierzchniowych i gruntowych.

Zagrożenia komponentów biotycznych

Do głównych i potencjalnych zagrożeń dla szaty roślinnej terenu gminy można zaliczyć: tereny silnie zainwestowane, komunikację i rolnictwo. Największym zagrożeniem dla flory jest zmiana warunków siedliskowych lub ich bezpośrednie niszczenie.

Zmiany abiotycznych komponentów przyrody prowadzą w dalszej kolejności do zmian w faunie.

Zarówno dla flory, jak i dla fauny największe znaczenie mają zmiany w poziomie i trofizmie wód gruntowych i powierzchniowych oraz ich jakość. Obniżanie poziomu wód gruntowych powoduje ubożenie i degradację środowiska ich występowania, a co za tym idzie zbiorowisk roślinnych i poszczególnych gatunków.

Zbiorowiska roślinne narażone są także na inne niekorzystne zmiany, powodowane niewłaściwą gospodarką człowieka, a w szczególności na:

- celowe ich usuwanie przez człowieka lub zmianę użytkowania (np. z łąk na grunty orne);
- wypieranie zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych przez zbiorowiska synantropijne;
- wprowadzanie nowych konkurencyjnych gatunków (tzw. introdukowanych), obcych rodzimej roślinności.

Zagrożony jest także człowiek. Źródłami zagrażającymi jego zdrowiu są:

- zanieczyszczenia wód podziemnych;
- zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (szczególnie ważne przy dużych trasach przelotowych);
- skażenia gleb (szczególnie ważne na obszarach przeznaczonych do produkcji rolnej);
- inne (np. uciążliwe sąsiedztwo).

Przedmiot zmiany planu nie wpłynie na środowisko w stopniu większym niż ustalenia obowiązującego planu.

2.4. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY PLANU MIEJSCOWEGO

Wariant zerowy określa kierunki zmian jakie nastąpią w środowisku w przypadku braku realizacji niniejszego projektu zmiany mpzp. Ocenie przede wszystkim podlega możliwa intensywność niepożądanych zmian zachodzących w środowisku, mogących w efekcie prowadzić do jego degradacji. Największy wpływ na środowisko może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie oraz działalność człowieka.

W przypadku braku realizacji przedstawionego do oceny projektu zmiany planu, dalsza gospodarka przestrzenna gminy Długosiodło prowadzona będzie w oparciu o aktualnie obowiązujący Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Długosiodło, przyjęty w 2004 r. uchwałą nr XX/134/2004 Rady Gminy Długosiodło z dnia 5 listopada 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło (obejmujący cały obszar gminy).

Obszar objęty projektem zmiany planu stanowią zapisy dla terenów wskazanych do zabudowy w obowiązującym planie miejscowym pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej centralnej części wsi Długosiodło (MNC), tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MNU), tereny zabudowy rekreacji indywidualnej (ML), tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej (RM) w zakresie ustaleń dotyczących:

1. długości dróg zapewniających dojazd do nowo wydzielanych (nie wskazanych na rysunku obowiązującego planu), tj:

- 1) § 21 ust. 10 pkt 3 minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi:
 - a) 6,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi do 100,0 m,
 - b) 10,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi powyżej 100,0 m;
- 2) § 22 ust. 11 pkt 3 minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi:
 - a) 6,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi do 100,0 m,
 - b) 10,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi powyżej 100,0 m;
- 3) § 23 ust. 12 pkt 3 minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi:
 - a) 6,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi do 100,0 m,
 - b) 10,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi powyżej 100,0 m;
- 4) § 24 ust. 10 pkt 3 minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi:
 - a) 6,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi do 100,0 m,
 - b) 10,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi powyżej 100,0 m;
- 5) § 26 ust. 11 pkt 3 minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi:
 - a) 6,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi do 100,0 m,
 - b) 10,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi powyżej 100,0 m;

2. zakaz lokalizacji obiektów z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w odległości do 50m od terenu cmentarza (ZCC) z następującymi ustaleniami w aktualnie obowiązującym planie miejscowym:

- 1) § 33 ust. 6 pkt 1 zakaz lokalizacji obiektów z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w odległości do 50m od granicy obszaru.

Zmiany te wynikają z wniosku o zmianę planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło przyjętego Uchwałą Nr XX/134/2004 Rady Gminy Długosiodło z dnia 5 listopada 2004 r, w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla gminy Długosiodło w zakresie zapisów dotyczących minimalnej szerokości dróg zapewniających dojazd do działek budowlanych na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonych w obowiązującym planie symbolem MN, na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej centralnej części wsi Długosiodło oznaczonych w obowiązującym planie symbolem MNC, na terenach zabudowy mieszkaniowo – usługowej oznaczonych w obowiązującym planie symbolem MNU, na terenach zabudowy rekreacji indywidualnej oznaczonych w obowiązującym planie symbolem ML i na terenach zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonych w obowiązującym planie symbolem RM oraz w zakresie dotyczącym zakazu lokalizacji obiektów z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w odległości do 50 m od granic terenów cmentarzy oznaczonych w obowiązującym planie symbolem ZCC.

Oceniana zmiana planu obejmuje niżej wymienioną część ustaleń tekstowych obowiązującego planu miejscowego:

1. **§ 21 ust. 10 pkt 3** – projektowana zmiana na: „minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6 m”,
2. **§ 22 ust. 11 pkt 3** – projektowana zmiana na: „ minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6 m”,
3. **§ 23 ust. 12 pkt 3** – projektowana zmiana na: „minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6 m”,
4. **§ 24 ust. 10 pkt 3** – projektowana zmiana na: „minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6 m”,
5. **§ 26 ust. 11 pkt 3** – projektowana zmiana na: „minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6 m”, oraz
6. **§ 33 ust. 6 pkt 1** – projektowana zmiana polega na jego **wykreśleniu**.

Głównymi zmianami założonymi w projekcie zmiany MPZP są zmiany jakościowe tj. nie powodujące zwiększenia intensywności terenów rozwojowych wskazanych w obowiązującym planie miejscowym kosztem powierzchni biologicznie czynnej a jedynie ustalenie jednakowej minimalnej szerokości dróg dojazdowych bez różnicowania jej ze względu na długość. Ponadto wykreślenie § 33 ust. 6 pkt 1 spowoduje, iż nie będzie funkcjonował w obrocie prawnym plan zawierający ustalenia niezgodne z rozporządzeniem w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze. Wymienione wcześniej zmiany są zgodne z polityką studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło uchwalonego w 2018 roku.

Teren objęty opracowaniem będzie poddany antropopresji w podobnym stopniu w przypadku realizacji ustaleń projektu ocenianego planu jak też w przypadku realizacji ustaleń planu obowiązującego.

Zaniechanie realizacji projektu planu nie spowoduje bezpośrednio innych

negatywnych skutków dla środowiska, niż przytoczone w prognozie oddziaływania na środowisko dla planu poprzedzającego niniejszy plan.

3. CHARAKTERYSTYKA, ANALIZA I OCENA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. USTALENIA PROJEKTU ZMIANY PLANU I ICH PRZEWIDYWANY WPŁYW NA ŚRODOWISKO

Oceniana zmiana planu obejmuje niżej wymienioną część ustaleń tekstowych obowiązującego planu miejscowego:

1. § 21 ust. 10 pkt 3 – projektowana zmiana na: „minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6 m”,
2. § 22 ust. 11 pkt 3 – projektowana zmiana na: „ minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6 m”,
3. § 23 ust. 12 pkt 3 – projektowana zmiana na: „minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6 m”,
4. § 24 ust. 10 pkt 3 – projektowana zmiana na: „minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6 m”,
5. § 26 ust. 11 pkt 3 – projektowana zmiana na: „minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6 m”, oraz
6. § 33 ust. 6 pkt 1 – projektowana zmiana polega na jego **wykreśleniu**.

Głównymi zmianami założonymi w projekcie zmiany MPZP są zmiany jakościowe tj. nie powodujące zwiększenia intensywności terenów rozwojowych wskazanych w obowiązującym planie miejscowym kosztem powierzchni biologicznie czynnej a jedynie ustalenie jednakowej minimalnej szerokości dróg dojazdowych bez różnicowania jej ze względu na długość. Ponadto wykreślenie § 33 ust. 6 pkt 1 spowoduje, iż nie będzie funkcjonował w obrocie prawnym plan zawierający ustalenia niezgodne z rozporządzeniem w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze. Wymienione wcześniej zmiany są zgodne z polityką studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło uchwalonego w 2018 roku.

Teren objęty opracowaniem będzie poddany antropopresji w podobnym stopniu w przypadku realizacji ustaleń projektu ocenianej zmiany planu jak w przypadku realizacji ustaleń planu obowiązującego. Wprowadzane zmiany nie mają wpływu na stopień oddziaływania na środowisko.

Nasilenie i rodzaj oddziaływań na poszczególne komponenty zależy od rodzaju i intensywności zagospodarowania terenu w poszczególnych obszarach funkcjonalnych określonych w obowiązującym mpzp (nie jego zmianie podlegającej ocenie). Skutki środowiskowe takiej działalności zależą też od rodzaju występujących komponentów ich wrażliwości i odporności na zakłócenia. Nie mniej jednak wprowadzane zmiany nie mają wpływu na stopień oddziaływania na środowisko.

Zaniechanie realizacji projektu planu nie spowoduje bezpośrednio innych negatywnych skutków dla środowiska, niż przytoczone w prognozie oddziaływania na

środowisko dla planu poprzedzającego niniejszy plan.

Art. 51 ust.1 pkt 2 lit. e ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.) wśród ocen i analiz nakazuje określenie przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko ustaleń analizowanego dokumentu (w tym przypadku zmiany mpzp), w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz zależności między wymienionymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Wpływ na wymienione komponenty środowiska ma różnego rodzaju oddziaływanie, związane głównie z formą zagospodarowania terenu, a w związku ze zmianami jakościowymi, w przypadku niniejszej zmiany planu miejscowego dotyczącej ustalenia minimalnej szerokości dróg zapewniających dojazd do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej centralnej części wsi Długosiodło, terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, terenów rekreacji indywidualnej, terenów zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, wynoszącej 6 m oraz wykreślenie zapisu zakaz lokalizacji obiektów z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w odległości do 50 m od granicy obszaru cmentarzy, oddziaływanie to nie ulegnie zmianie w stosunku do ocenianego wcześniej obowiązującego aktualnie planu miejscowego. Wpływ na pozostałe komponenty nie ulegnie zmianie w stosunku do ocen określonych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej do aktualnie obowiązującego mpzp.

Ocena wpływu na środowisko oparta jest na metodzie listy sprawdzającej, polegającej na zestawieniu możliwych oddziaływań z elementami środowiska przyrodniczego podlegającymi oddziaływaniom (Tabela 11).

Tabela 11. Matryca oddziaływań

	Elementy podlegające oddziaływaniom Uciążliwości i zagrożenia	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Gleba	Wody powierzchni.	Wody podziemne	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
ODDZIAŁYWANIE	Wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza UCIĄŻLIWOŚĆ NIE WYSTĄPI W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ PLANU MIEJSOWEGO W ZAKRESIE § 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3 oraz § 26		X	X	X	X	X		X			X		X	X

ust. 11 pkt 3 oraz § 33 ust. 6 pkt 1														
Wytwarzanie odpadów UCIAŻLIWOŚĆ NIE WYSTĄPI W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ PLANU MIEJSOCWEGO W ZAKRESIE § 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3 oraz § 26 ust. 11 pkt 3 oraz § 33 ust. 6 pkt 1	X				X	X	X		X					
Wprowadzenie ścieków do wody i do ziemi UCIAŻLIWOŚĆ NIE WYSTĄPI W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ PLANU MIEJSOCWEGO W ZAKRESIE § 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3 oraz § 26 ust. 11 pkt 3 oraz § 33 ust. 6 pkt 1	X		X	X	X	X	X							
Wykorzystanie zasobów środowiska UCIAŻLIWOŚĆ NIE WYSTĄPI W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ PLANU MIEJSOCWEGO W ZAKRESIE § 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3 oraz § 26 ust. 11 pkt 3 oraz § 33 ust. 6 pkt 1	X		X	X			X			X		X		
Zanieczyszczenie gleby i ziemi UCIAŻLIWOŚĆ NIE WYSTĄPI W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ PLANU MIEJSOCWEGO W ZAKRESIE § 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3 oraz § 26 ust. 11 pkt 3 oraz § 33 ust. 6 pkt 1				X	X	X	X		X					
Zmiany rzeźby UCIAŻLIWOŚĆ NIE					X	X			X	X		X		

WYSTĄPI W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ PLANU MIEJSOCWEGO W ZAKRESIE § 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3 oraz § 26 ust. 11 pkt 3 oraz § 33 ust. 6 pkt 1														
Emitowanie hałasu UCIAŹLIWOŚĆ NIE WYSTĄPI W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ PLANU MIEJSOCWEGO W ZAKRESIE § 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3 oraz § 26 ust. 11 pkt 3 oraz § 33 ust. 6 pkt 1	X	X	X	X										
Emitowanie pól elektromagnetycznych UCIAŹLIWOŚĆ NIE WYSTĄPI W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ PLANU MIEJSOCWEGO W ZAKRESIE § 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3 oraz § 26 ust. 11 pkt 3 oraz § 33 ust. 6 pkt 1	X	X	X	X										
Ryzyko wystąpienia awarii UCIAŹLIWOŚĆ NIE WYSTĄPI W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ PLANU MIEJSOCWEGO W ZAKRESIE § 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3 oraz § 26 ust. 11 pkt 3 oraz § 33 ust. 6 pkt 1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X

(źródło: opracowanie własne)

Wpływ jaki wywiera rodzaj i charakter wprowadzanych zmian na komponenty środowiska wymienione w ustawie oraz uwarunkowania wynikające z przeprowadzonej analizy, określono poniżej.

Tabela 5. Oddziaływanie planowanych zmian na komponenty wymienione w przepisach prawnych

Teren	zakres ustaleń	Ustalenia obowiązującego planu	Projektowana zmiana ustaleń – projekt zmiany mpzp	Klimat i powietrze	Powierzchnia ziemi i gleba	Zasoby naturalne	Wody powierzchniowe i podziemne	Przyroda ożywiona i różnorodność biologiczna	Krajobraz	Warunki życia i zdrowie ludzi	Zabytki	Dobra materialne
MN	§ 21 ust. 10 pkt 3	minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: a) 6,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi do 100,0 m, b) 10,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi powyżej 100,0 m.	minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6m	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MNC	§ 22 ust. 11 pkt 3	minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: c) 6,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi do 100,0 m, d) 10,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi powyżej 100,0 m	minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6m	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MN U	§ 23 ust. 12 pkt 3	minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: a) 6,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi do 100,0 m, b) 10,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi powyżej 100,0 m	minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6m	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ML	§ 24 ust. 10 pkt 3	minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: a) 6,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi do 100,0 m, b) 10,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi	minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6m	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Teren	zakres ustaleń	Ustalenia obowiązującego planu	Projektowana zmiana ustaleń – projekt zmiany mpz	Klimat i powietrze	Powierzchnia ziemi i gleba	Zasoby naturalne	Wody powierzchniowe i podziemne	Przyroda ożywiona i różnorodność biologiczna	Krajobraz	Warunki życia i zdrowie ludzi	Zabytki	Dobra materialne
		powyżej 100,0 m										
RM	§ 26 ust. 11 pkt 3	minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: a) 6,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi do 100,0 m, b) 10,0 m jeżeli długość dzielonej nieruchomości wynosi powyżej 100,0 m	minimalna szerokość dróg zapewniających dojazd do tych działek wynosi: 6m	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZCC	§ 33 ust. 6 pkt 1	zakaz lokalizacji obiektów z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w odległości do 50 m od granicy obszaru	wykreślenie zapisu	NIE DOTYCZY								

Oddziaływanie poszczególnych terenów na środowisko przyrodnicze: nasilenie presji na środowisko: **pozytywne, negatywne, mieszane; brak wpływu**; 0 – brak oddziaływania, 0/1 – śladowe, 1 – słabe, 1/2 – słabe do średniego, 2 – średnie, 2/3 – średnie do silnego, 3 – silne/nadmierne;

(źródło: Opracowanie własne na podstawie analiz projektu zmiany planu)

3.2. WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU NA USTAWOWE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Na terenie gminy największe znaczenie wśród terenów objętych ustawowymi formami ochrony przyrody mają Obszary Natura 2000. Są to tereny objęte ochroną ze względu na występujące tam gatunki ptaków.

Zgodnie z Planem Zadań Ochronnych dla Natura 2000 Puszcza Biała nie wskazuje się w nim obszarów, które wymagałyby zmiany przeznaczenia w obowiązujących planach miejscowych, w związku z czym należy uznać, że na stosownym etapie opracowania PZP obszarów Natura 2000 obszary wskazane w zmianie planu zostały stosownie przeanalizowane i uznano iż ich przeznaczenie nie stoi w kolizji z zadaniami ochrony obszarów Natura 2000.

W związku z art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz brakiem takich wskazań w Planach Zadań Ochronnych, Gmina Długosiodło nie planuje zmian w zakresie przeznaczenia tego terenu.

Zgodnie z art. 26 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

„1. Organ, z którym uzgodniono projekt studium lub projekt planu miejscowego, ponosi koszty zmiany tych projektów, spowodowane późniejszą zmianą stanowiska.

2. Jeżeli organ, o którym mowa w ust. 1, działa w ramach zespolonej administracji powiatowej lub w ramach samorządu województwa i wykonuje zadania z zakresu administracji rządowej, Skarb Państwa ponosi koszty zmiany studium i planu miejscowego lub ich projektów jedynie wówczas, gdy zmiana stanowiska organu wynika ze zmiany ustawy lub z wiążących ten organ nowych ustaleń właściwego organu administracji rządowej”.

Wśród zagrożeń dla występujących gatunków ptaków tylko nieliczne mogą znaleźć swoje odzwierciedlenie w planie miejscowym, poprzez zapisy ograniczające rozwój zagrożeń. Wynika to z faktu, że przedmiotowy dokument nie ma wpływu na czynniki inne niż planistyczne.

Puszcza Biała (PLB 140007)

Bocian czarny – zagrożenia:

- Osuszanie terenów bagiennych i zanik dogodnych żerowisk gatunku, zmiana sposobu zagospodarowania tych gruntów.
Nie dotyczy.

Błotniak łęgowy – zagrożenia:

- Zwiększanie areału upraw rzepaku, gdzie błotniaki chętnie zakładają gniazda. Żniwa rzepakowe rozpoczynają się zwykle w pełni okresu lęgowego tych ptaków. Bez czynnej ochrony łągi zakładane w tych uprawach skazane są na nieumyślne zniszczenie.

Brak jest możliwości aby dokument mpzp regulował areały zasiewu poszczególnych upraw.

Dudek – zagrożenia:

- Zanik wypasu – dudek preferuje tereny z niską roślinnością typu murawy,
- Zaorywanie ugorów (atrakcyjnych miejsc żerowiskowych),
- Zalesianie ugorów i muraw napiaskowych.

Dokument mpzp nie ma wpływu na kulturę i sposób gospodarowania terenami poza wskazaniem kierunku rozwoju.

Lerka – zagrożenia:

- Ubytek powierzchni otwartych w kompleksach leśnych w efekcie zakładania zbyt małych powierzchni zrębowych.
- Zalesienia gruntów piaszczystych w sąsiedztwie lasów, jak również wśród terenów rolnych. Naturalna sukcesja na gruntach rolnych w wyniku zaprzestania ich użytkowania.
- Zabudowa terenów przyleśnych zwłaszcza na obszarach suchych, piaszczystych.

Dokument zmiany mpzp podtrzymuje funkcję nadaną we wcześniej sporządzonym i aktualnie obowiązującym planie miejscowym. Na obszarze zmiany mpzp mapa zasadnicza nie wskazuje terenów leśnych.

Świergotek polny – zagrożenia:

- Trwałe zalesianie gruntów na słabych glebach. Naturalna sukcesja na gruntach rolnych w wyniku zaprzestania ich użytkowania.

- Ubytek terenów rolnych w efekcie ich zabudowy.

Dokument zmiany mpzp nie obejmuje zmiany funkcji terenów nadanych we wcześniej sporządzonym i aktualnie obowiązującym planie miejscowym.

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie ma wpływu na obszary ochrony przyrody oraz ich integralność. Ewentualny wpływ na siedliska pozostanie w zakresie niezmienionym lub nawet zmniejszonym w stosunku do ustaleń planu (zmniejszona szerokość dróg wydzielanych w ramach terenów funkcjonalnych o długości powyżej 100 m z szerokości 10m do szerokości 6m).

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie ma wpływu na cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, co oznacza pośrednio, że zostały one uwzględnione w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło

Mając na względzie opisane powyżej uwarunkowania formalno – prawne (zapisy obowiązujących PZO dla obszarów Natura 2000 oraz obowiązującego mpzp i jego zmiany dla obszaru Gminy Długosiodło), a także rodzaj wprowadzanych zmian w obowiązującym planie miejscowym (zmiany JAKOŚCIOWE dotyczące szerokości dróg wydzielanych w ramach terenów funkcjonalnych o długości powyżej 100 m z szerokości 10m do szerokości 6m) należy uznać, że przewidywane oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru jest znikome i nie wpłynie na liczebność gatunków objętych ochroną, co dodatkowo znajduje swoje odzwierciedlenie w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Biała, który nie wskazuje konieczności zmian przeznaczenia terenu dla obszaru objętego zmianą planu miejscowego.

3.3. KOMPLEKSOWA OCENA WPŁYWU NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY PLANU W UJĘCIU SCENARIUSZOWYM

Analiza projektu pozwala stwierdzić, że dalszy rozwój zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów będzie wykazywał tendencje do uzupełniania i zagęszczania istniejącej zabudowy oraz zainwestowania obszarów podporządkowanych istniejącemu już i projektowanemu układowi drogowemu oraz sieci infrastruktury technicznej.

Planowana zmiana planu miejscowego jest korzystna, ponieważ z jednej strony przyczyni się do wykorzystania terenów już zainwestowanych i wskazanych w obowiązujących mpzp do zainwestowania, a tym samym ograniczy zagospodarowywanie nowych terenów i nieuzasadnione rozpraszanie zabudowy w tej strefie, z drugiej strony daje możliwość pełniejszego wykorzystania istniejącej sieci infrastrukturalnej.

Zaproponowana zmiana tekstu planu nie będzie wywoływać konfliktów z sąsiednimi gminami.

Analiza powyżej dokonanych ocen cząstkowych, w tym tabeli oddziaływań poszczególnych terenów, pozwoliła zwaloryzować i ocenić poszczególne oddziaływania w skali całego obszaru objętego projektem.

Należy uznać, że realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie ma wpływu / nie oddziałuje na środowisko.

Tabela 6. Zbiorcza tabela potencjalnych wpływów projektu mpzp na środowisko

Komponent środowiska	ODDZIAŁYWANIE NIEKORZYSTNE												ODDZIAŁYWANIE KORZYSTNE											
	Z	NZ	K	D	OD	NO	L	R	B	P	S	W	Z	NZ	K	D	OD	NO	L	R	B	P	S	W
Wody powierzchniowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wody podziemne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jakość powietrza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Klimat lokalny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Klimat akustyczny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Powierzchnia ziemi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gleby	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bioróżnorodność biologiczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fauna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Flora	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krajobraz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Człowiek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Legenda: Z – znaczące, NZ – nieznaczące; K – krótkotrwałe, D – długotrwałe; OD – odwracalne, NO – nieodwracalne; L – lokalne, R – regionalne; B – bezpośrednie, P – pośrednie, S – skumulowane, W – wtórne

X – oddziaływanie występuje,

- brak oddziaływania

(źródło: opracowanie własne na podstawie analiz projektu zmiany mpzp)

Oddziaływanie projektu zmiany mpzp na środowisko uznano za korzystne, ponieważ: umożliwia wprowadzenie dojazdów bez różnicowania ich szerokości przez co czyni tereny wskazane w obowiązującym planie atrakcyjniejszymi dla inwestorów, przez co będzie, przeciwdziałać bezplanowemu rozpraszaniu zabudowy, w tym na obszary cenne przyrodniczo (pośrednio zapobiega ich degradacji).

Podsumowując, projekt zmiany mpzp dotyczy zmian jakościowych – ustalenia minimalnej szerokości dróg zapewniających dojazd do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej centralnej części wsi Długosiodło, terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, terenów rekreacji indywidualnej, terenów zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, wynoszącej 6 m oraz wykreślenie zapisu zakaz lokalizacji obiektów z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w odległości do 50 m od granicy obszaru cmentarzy, co nie będzie miało negatywnego wpływu na środowisko w stosunku do ustaleń planu obowiązującego (wpływu nie będzie lub może okazać się śladowo korzystny w stosunku do ustaleń planu obowiązującego), bowiem nie wpływają one na trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, równowagi biologicznej, a pozwalają za to na uwzględnienie prawa ludzi do korzystania ze środowiska przyrodniczego oraz obowiązek jego ochrony,

w myśl zasady zrównoważonego rozwoju.

4. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń zmiany mpzp określonych w ocenianym projekcie, nie pociągnie za sobą poważnych skutków środowiskowych, ze względu na ograniczony zakres zmian – tj. dotyczący § 21 ust. 10 pkt 3, § 22 ust. 11 pkt 3, § 23 ust. 12 pkt 3, § 24 ust. 10 pkt 3 oraz § 26 ust. 11 pkt 3 oraz wykreślenie § 33 ust. 6 pkt 1.

Analizując stopień zmian określony w analizowanej zmianie planu miejscowego, należy uznać, że jest on znikomy – określony jako oddziaływanie śladowe korzystne w stosunku do ustaleń planu obowiązującego.

Ze względu na zakres ustaleń i ich śladowe oddziaływanie na środowisko, nie wskazuje się zabiegów łagodzących, poza zadaniami wynikającymi z Planu Zadań Ochronnych Obszaru Natura 2000 Puszcza Biała.

ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ZAWARTYCH W DOKUMENCIE MAJĄCE NA UWADZE CEL I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU

Alternatywnym działaniem jest jedynie nie wprowadzanie zmian zaproponowanych w projekcie zmiany mpzp a to z kolei może prowadzić do stopniowego wykluczenia gminy. Mając na uwadze zasady zrównoważonego rozwoju przyjęte w dokumencie rozwiązania wydają się zasadne.

5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEGO PRZEPROWADZANIA

Obowiązujące prawo nie przewiduje systemu monitorowania sytuacji planistycznej przestrzeni, co byłoby najwłaściwszym przyrządem do analizy skutków realizacji projektu. Najlepszym z dostępnych narzędzi przewidzianych w prawie, wydaje się być ocena aktualności studium i planów miejscowych przeprowadzana przez wójta na podstawie art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym², co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy.

W ramach wymienionej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym proponuje się, aby zawierała ona rozdział dotyczący wpływu postanowień studium na

² ust. 1. W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach, o których mowa w art. 57 ust. 1-3 i art. 67, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego.

ust. 2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje radzie gminy wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii gminnej lub innej właściwej, w rozumieniu art. 8, komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27.

stan środowiska³ oraz analizę ewentualnych zmian jakimi skutkuje jego realizacja w środowisku (np. analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach kontroli państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień, analizę i ocenę zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną).

6. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Nie występuje konieczność przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

7. STRESZCZENIE PROGNY W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Realizacja zapisów wskazanych w projekcie zmiany mpzp pozwoli na poprawę jakości życia mieszkańców, zapewni zrównoważony rozwój zagospodarowania uwzględniający poza środowiskowym również aspekt społeczny i gospodarczy.

Dokument zmiany mpzp nie obejmuje zmiany funkcji terenów nadanych we wcześniej sporządzonym i aktualnie obowiązującym planie miejscowym.

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie ma wpływu na obszary ochrony przyrody oraz ich integralność. Ewentualny wpływ na siedliska pozostanie w zakresie niezmienionym lub nawet zmniejszonym w stosunku do ustaleń planu (zmniejszona szerokość dróg wydzielanych w ramach terenów funkcjonalnych o długości powyżej 100 m z szerokości 10m do szerokości 6m).

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie ma wpływu na cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, co oznacza pośrednio, że zostały one uwzględnione w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Długosiodło

Mając na względzie opisane powyżej uwarunkowania formalno – prawne (zapisy obowiązujących PZO dla obszarów Natura 2000 oraz obowiązującego mpzp i jego zmiany dla obszaru Gminy Długosiodło), a także rodzaj wprowadzanych zmian w obowiązującym planie miejscowym (zmiany JAKOŚCIOWE dotyczące szerokości dróg wydzielanych w ramach terenów funkcjonalnych o długości powyżej 100 m z szerokości 10m do szerokości 6m) należy uznać, że przewidywane oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru jest znikome i nie wpłynie na liczebność gatunków objętych ochroną, co dodatkowo znajduje swoje odzwierciedlenie w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Biała, który nie wskazuje konieczności zmian przeznaczenia terenu dla obszaru objętego zmianą planu miejscowego.

Wpływ poszczególnych ustaleń na środowisko szczegółowo opisano w rozdziałach powyżej.

3 Jakość poszczególnych komponentów środowiska podlega pomiarom i ocenom, a także analizom wpływu na nie różnych czynników, w tym presji antropogenicznej. Działalność w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dotyczy monitoringu powietrza, wód, gleb i ziemi, przyrody, hałasu, pól elektromagnetycznych. Na poziomie województwa monitoring prowadzony jest przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obowiązujące prawo nie przewiduje systemu monitorowania przestrzeni, co byłoby najwłaściwszym przyrządem do analizy skutków realizacji projektu. Najlepszym z dostępnych narzędzi przewidzianych w prawie, wydają się być ocena aktualności studium i planów miejscowych przeprowadzana przez wójta na podstawie art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy.

W ramach wymienionej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym proponuje się, aby zawierała ona rozdział dotyczący wpływu postanowień studium na stan środowiska oraz analizę ewentualnych zmian jakimi skutkuje jego realizacja w środowisku (np. analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach kontroli państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień, analizę i ocenę zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną).

Nie występuje konieczność przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.